

22. gada-gahjums.

Mafsa ar pērſuhtischi
par pasti:
par gadu 1 rub. 60 lāp.
" puſgadu 85 "

Mafsa bes pērſuhtischi-
nas Rīga:
par gadu 1 rub. — lāp.
" puſgadu 55 "
" 3 mehneſchi 30 "

Mahj. w. teel iſvohts feſt-
veetahm no v. 10 ſahloht.

Mafsa
par ūdinaſchanu:
par veenā ſlejas īmaliu
raſtu (Petit)-rindu, jeb
to weetu, to tāhda rinda
eemem, mafsa 10 lāp.

Redakcija un ekspedīcija
Rīga,
Ernst Plates bilſch- un
grahmati-druksatāvā pee
Vēhēra bānīzās.

Mahjas weesīs.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpachneeks un apgahdatajs.

Mahjas weesīs iſnahk ween reiſ pa nedetu.

N. 24.

Sestdeena 11. Jūni.

1877.

Kahditājs.

Jamakahs finas. Telegraſa finas.
Gefchēmes finas. No Rīgas: uſdewums gubernatoreem. No Du-
buleem: leels uguns-grehs. No Walkas apgabala: pahr laiku, traſeem fu-
neem. No Walkas: teatera iſrahdiſchana. No Widemes: burviba. No We-
rowas kreis: uguns-grehs. No Kurfemes: jalks likums. No Kownas: ne-
lānings atgabjums.

Kara finas. No Konstantinopoles: daſchadas jutſchanas, lauſchū nemeeri,
biuſchais ſultans Murads.

Pee liku mā: Šelta lāps. Grandi un ſeedi.

Jamakahs finas.

No Rīgas. Schini nedelā mums atmetees lohti aukſis
laiks, tā ka pa naiki weetahm apſaluzchi kartupeleem laikti
(wihes.) Tāhdaſ finas nahk ari no laukeem. Wiſur ar il-
goſchanu gaida uſ leetu.

— Iſgahjuſcho ſwehldeneu R. Thomfon k. iſſkaidroja R.
L. bedribas ſahle daſchadas astronomijas leetas ar miglaſ-
bilſhu apparaſa valihsibu. Ari ſcho ſwehldeneu tai 12. Jūni
winjch iſſkaidrohs daſchadas leetas un buhſchanas iſ dabas
walſis. Neweens nenoshehlohs turp nogahjis, jo iſſkaidro-
ſchanas ir weegli ſaprohtomas un bildes jaukas; turklaht ja-
ewehero, ka eenahkſchanas buhſ eeſwainoteem kara-wihreem par labu.

No Mahſpils. Par laiku runajoht jaſaka, ka ſchis pa-
wafaris ir lohti aukſis. Leela aufſtuma deht ir ſahles aug-
ſchana aifkaweta, jo Zahni buhs drihs pee durivim, bet
wehl no ſahles un pukehm naiv nelas leels redſams. Butni
gan wiſi atnahkuſchi, bet tee naiv til preezigi, ka ziteem ga-
deem ap ſchahdu laiku. 26. Mai muhs apmeleja ſeetus ar
kuſu, kas deesgan leelu ſkahdi padarija jaw eedehſtieem kah-
poſteem un ohgu-kuhmu ſeedeem. Studi zaur zaurim nemoht
ir wideji. Ar ilgoſchanohs gaidam filtau laiku, kas lai
ſpirdinatu ar filtu leetinu muhsu druwas, tā ka no teem
ari ſkahdi augki par muhsu publinu buhſu redſami. Lai
Deems dohd.

G. Schmidt.

No kara-lauka. No Turku wangineekem, pahr kureem
jaw ſawā laikā peeminejam, ir aifſuhtiti uſ Maſkawu 22
wirsneeki un 87 ſaldati. Schohs wangineelus uſluhlojoht
jaſaka, ka tee nemas ne-iſſkatahs pehz duhſchigeem kara-wihreem,
bet wairak lihdiņajahs panihkuſcheem lautineem. Pee Arda-
hones uſwarejchangs tika ari ſawangohts weens Turku Va-
ſcha, bet ari ſchis nemas ne-iſſkatahs ka generalis. Ar wan-
gineekem runajoht dabuja ſinaht, ka Kreevi buhſu gruhti
Ardahani uſwarejuſchi, ja nebuhu paſteigufchees, jo Turki
drihs buhſu dabujuſchi 13,000 ſaldatus polihgā. Kreeveem

uſbruhloht Turku ſaldati Ardahani wiſu duhſchu ſaudejuschi,
turklaht wehl kād bija dabujuſchi ſinaht, ka Muſkars-Vaſcha
iſ Karfes aifmuzis prohjam. Turku ſaldati ar jauneem kara-
erohtſcheem nemas nepcoht ſchaut un tapēž jo drihs duhſchu
paſauđejoht uſ preli turefchanohs.

— No Eſerumas nahk finas, ka Turku kara-pulki atroh-
nahs lohti noshehlojamā buhſchanā, kas zaur tam wehl pa-
wairota, ka Kurdi no Turkeem aſkahpuſchees. Huſein-Bejs
bijā Turkeem ſuhlijis 1000 ſaldatus un par to dabujis no
Samita-Vaſchas 300,000 rublu, bet Huſeins pa to ſtarpu
ar Kreeveem nolihga, aſfazijahs no Turku wirſwalbibas un
tā tad Kreeveem peeveedrojahs. To daridams wiſch ſapul-
jejis 10,000 karineekus ar Kreeem wiſch taſahs Turkeem uſbrukt.
Kahds zits Kurdi zilts wezakais atkal ar 1000 wiſreem ſta-
jees Turkeem preti. Kurdi aſtahſchanahs dara Turkeem Aſiā
leelas galwas grohſiſchanas.

No kara-lauka pee Donawas nahk finas, ka muhsu kara-
pulki arweenu uſ prelkhu dohdahs un uhdens Donawā ſipri
kriht. Turki ar leelu ſteigſchanohs apſtiprimajoht Adrianopeli.

Telegraſa finas.

No Peterburgas tai 8. Jūni. No kara-lauka pee Dona-
was teel ſinohs: tai 6. Jūni parahdiyahs 800 Turki Tur-
nus tuwumā un laupija Rumeneeſcheem lohpus. Muhsu ſal-
dati Turkus aifdina atpaka, pee kām Turkeem tika noſchauti
8 ſaldati, mums tika 2 ſaldati eewainoti.

Uhdens Donawā weenunehr kriht.

Suleimans-Vaſcha ir Nikſiku ar prowianti apgahdajis.

Montenegroſchi ir Turkus iſ Baſogewizas apgabala un iſ
Spuzes iſfinuſchi.

Atnahkuſhas finas, ka leitnants Puſchichins ir tizis ſa-
wanagohts. (Ka laſitajeem ſinamā, tad Puſchichins ar tor-
pedu laiwinu Turku brunu-kugem uſbruzis un paſudis, tā
ka meklejoht winu ne-atrada. Turpmal dabuſim plafchakas finas.)

No kara-lauka Aſiā. Tai 5. Jūni muhsu kara-pulki ſahfa
apſchaut Karfi. Mums tika weens wirsneeks eewainohts.
Tai 3. Jūni Turki iſ Karfes iſnahkdam iſnahkdam tika no muhsfejeem
ar ſchauſchanu fanemti. Turki paſauđeja 400, ſawangoht
200 un noſchauti 200.

Generalis Tergukafows uſ prelkhu gahjis uſ Zeprikewes puſi.

No Berlines tai 9. Jūni. Walodas iſpanijs, ka Serbija
eoht ar Rumeniju noſlehguſe nolihgomu.

Geschäfes finas.

No Rīgas. Widsemes, Kursemes un Igaunijas gubernatorem no eekshleetu ministera esohit usdohis, lai bijuscho Baltijas general-governatoru preechrafs, kas semneku leetas preech daudi jautajumeem bijuschi augstaka ischikirshanas weeta, sawahktu un kahrtig fastahditu likumu grahmatas wihsē.

— Stig. Latv. palihdsibas komiteja preech kara-wihreem un winu peederigeem nodewa 1000 rubtu sem Widsemes gubernatora lunga stahwoschais Sarkana krusta beedribai Widsemes nodalai preech kara-wihru apkohpschanas un 300 rubtu palihdsibas komitejai preech Rīga dshivodamu kara-wihru familiu apgahdshanas.

No Dubultem. Dubultos fcho pirmdeenu (mandagu) iszehlahs uguns-grehks, zaur kuru wairak ehku nodega. Uguns izhelees Dubultu weefnizā „Actienhaus“ un isplahtidamahs aishrahba tuwumā buhdamas un pee weefnizas peederigas tshetras ehkas. Schihs ehkas degdamas aisdedsinaja ari Diewel f., un dahrshreka Grube f. namus. Schihs ehkas (pawījam 15) nodega mas stundu laikā, lai gan uguns-dsehfeji, kureem par telegraftu finas bija laistas, is Tukumas, Slohcas un Rīgas bija atsteiguschees un bsehfa un glahba zil fpehdami. Uguns-dsehfeju puhlineem isdewahs bahnuscha ehkas no degshanas pasargaht, kā ari Diewela f. stuhra-namu, lai gan afs seemelu wehjsch uguni isplahtija un degshani weizinaja.

Nodegujscha weefniza Dubultos ir pa tagadeju bades-laitu, kur dauds lungi fanahlujschi, juhā peldetees, nevezeeeschami wajadsga, tavebz zerams, ka drīhs pee darba kerfees, jaunu weefnizu usbuhweht, wijsi masak weenu ehku usfelt, kur weesi waretu fanahkt. — Zil leela ta fkhde, ko uguns nodarijuje, schim brihscham wehl naw finama, bet kā jaw prohtams, masa wihsē.

No Walkas apgabala. 29. Mai 1877. Karfts un faufs laiks tā, ka wijs pehz lectus ilgojahs. Rudis, kā rahdahs, buhtu gohds Deewam labi, kad wehlais paivasari un tagad leelais faufums nebuhu apfveedis. Wasaras fwehktu pirmdeena bij leels pehrlons bijis us Tehrpates puji ap Kuitaz pasti. Zelineki, kas braukuschi no Tehrpates, stahsta, ka peeminēta deenā pee Kuitaz pastes 10 telegraftu stabu no pehrlona nospertī, no kureem 3 paufam esohit fmaliki saperti, tā ka drahte us semi gutoht. Ari scheit ap Walku debessbraukshanas deenā deesgan stipris pehrlons bija un weens lohks Rīgas-Tehrpates pastes leelzeta malā no augshas sperts un tad līhds semi wijs misa nosista. — Wehl scheit ir pat vilnam traku finu, tā ka L. pagastā J. S. mahjā lohpi tika saplehti, tā ka wehlaki, kad tee fahla traki palikt, bij janosit. Walkas brugu-teesa ir pauehlejuje, ka katram sunam buhs waj buht kurvis wijs purna, ka newar lohst, jeb ari sprungiš tafkā pakahrt, ka newar lahgi freet nedī augshā fleetees. Zeen, brugu-teesa to pauehli islaishoht buhs gan doh-majuse, tik leelu sprungi, ka sunam zaur to kawellis nahktu, bet daschs fainmeeks līzis sawam sunam uskahrt kahdu fprīhdi gazu sprungiti, kas finams tika kā fpehles leetina issflatahs un ūns pee tam nefahda kawesta nejuht. R. M.

No Walkas. Ari scheit ir radusshahs palihdsigas rohkas un firdis preech kara-ewainoteem. Dohd dahwanas ko katris spehj. Sweihsdeenas wakārā tā 29. un mandagas wakārā tā 30. Mai bij Wahzu teateris mūses sahle, kārsh viemā wakārā, kā efam dsirdejuschi, eenesis 150 r. f. un kā

jerejams, tad ohtrā dauds masaki wihs nebuhis bijis. Aci kā weeschi, gribedami no fawas puses ar' ko palihdscht, ari ischidshoht teateri mūses sahle un us ko jaw mahzotees. Efam dsirdejuschi, tad weena no tāhni israhdamahm lugobuhschoht „Medineeks un Bisneeks.“ Kad nu Walkas kā weeschi arween ir labi fpehlejuschi, tad ari fchoreis waran us labu weifshanohs zereht, jo tagad līhds fpehlehs ari n agrakeem teizamaleem fpehleem, kā Rosenthala un Stabbin fungi, kuri kā jaw preech teatera israhdischanas buhtu ds-mujschi; tad wehl no agrakahm fundschm fpehlehs: Nħod kundse, Brock un Wilsham jaunkundses līhds. Zeredami, kā publīka laipni eewehrohs to fwehku mehrti, pcohti preech kara ewainoteem, wehlam no fawas puses fpehletajahm un fpehletajeem dauds labas weifshes mahzishanā un ari israhdischanā un paleekam tai zeribā, mūses-sahli vahrpilkam a fklitajeeem redseht, lai jaw kas wairak atliktohs preech noluhka. Luhdsam apkahrieju publiku eewehroht, tad tiks israhdihs, jo wehl naw nospreestas tāhs israhdischanas, bet kā zerams, tad teatera preechnezziba gan jaw kājī fludinahs, kā katram teek finams, kas gribetu teateri apmekleht un to ari no fawas puses preech kara-ewainoteem kaut ko palihdscht. Wehl veeminam, kā fchoreis mūses sahles preechnezziba laipni mūses sahli preech Latweeschu teatera israhdischanahm atwehleja, par ko deesgan newaram paleiktes. Schogad ap Fahneem ir 4 gadi, kamehr Walkas Latweeschu mūses sahle Latweeschu teateri israhdijs. Alunams fpehle Oktoberi 1875.

R. M.

No Widsemes. Kā dsir, tad kahdus mehneshus atpalakahds fainmeeks no . . . nes draudses us fawu mahju atwedis kahdu puhsteli, kārsh fawas gudribas deht ir kohi eewehrojams, tadeht par wina darbeem drusku pastahstischu. — Minets fainmeeks puhsteli laikam tadeht wihsairak atwedis, lai wina dehlu, kārsh jaw wairak gadus ir newefels, israhstejoh. — Dsir, kā slawenais wezis bes fawas leelas finshanas turflaht ari leels draugs no fihwa esohit un tadeht minetam fainmeekam jaw us zeta wina deht labs grajs naujas bijis ja-isdohd. Mineta fainmeeka mahjā wezis krahneeks ar jo leelu preeku tīzis usneems. Wezis nu ari drīhs sahzijs fawas skunstes taisiht, bet jaw nemas zitadi, kā tī tad, kad fihwaja vudelite tuwumā. Mineta fainmeeka dehls weza blehscha negribejis ne redseht, bet ziti mahjneeki tomēt wīnu peedabujuschi, lai wezajam kaufa. Wezais ari to jažijs, kā dauds no nahlotnes finoh pastahsticht. — To ari peerahdiht gribedams, fchahdu tīki isgudrojis: Newefelo dehlu, jaw preechslaiķi kahdas necka sahles dohdams, stipri nolaitinajis un tad ohtrā istabā pee ziteem eegahjis leelijees, kā wihsch to jaw tagad it labi finoh, kā newefelais wīnu fahschoht drīhs fist. Tā isleelijees ari tuhlin gahjis newefelam sahlu doht, kārsh wetscham negribedams kaufaht to teesham ar fulakas palihdsibu ohtrā istabā eetreezis. — Nu wezis fawu nodohmu panahzis, jo nu wīnu teesham par leelu gudineku turejuschi. Ari daschi ziti mahju tīzī tāndis tūreinas apgabala us mineto mahju pee brihnuma wetscha gahjuschi. Tohs wezis ari laipni usnehmis, bet zitadi neweena, kamehr pusstohpa brandwihna neparahdjuschi. — Zita matka atkal finams pate par fewi. — Tā wihsch tur wairak deenas, pat daschas nedetas nodishwojis. Wihsairak daschas feewinas pee weza krahneeka gahjuschas un tāhs nu wezis tā prasdams mahnjis. Kurai wairak brandwihna līhds bijis,

ta sahlu dabujusē preefsch dasch daschadahm wahjibahm, ar braundwihmu fajauktas; tahs, kurahm mineta fibwaja masak bijis, dabujuschas til fkaidra uhdentiu ar lahdeem peejaatkumeem. Ta kahdā wakarā aitak daschas feewinas bijuschas vee weza ahrsta nogahjuschas, kurfsch to wakar par dauds bijis pildijees. Kahda feewina wezim eedewusi fahls muskuli, lai nu sahles fataifa, jo to ari wezis vee sahlu fataifschanas bruhfes. Wezis ari sahles ar fahli fajaujis un tad gribes feewinai atdoht, bet aif reibuma wairs nesnajis kurat jadohd, tadeht deivis kahdai zitai un fazijis: „Schē nu feewin un bruhfes tahs sahlites tu pate, taws wihrs, tawi behrainai un ziti, dohd ari wifseem faweeem lohpineem, firdsineem un ari sunfischam.“ Ohtra feewina to redsedama fazijus: „Zeema tehw, zeema tehw, tas jaw mans, tas jaw mans.“ Nu ari wezis fatruhzees un aifbildinadamees fazijis, ka winsch dsičas dohmās nogrimis un tadeht pahrfatijees. — Ar schahdeem un dauds zitadeem neekeem darbodamees wezis tureenans lehtfizighs mahnjis un zaur to few daschus rublus pagahdajis. Kahds wez prahftigs nahburgu fainneeks gan gribes blehdi ar wanu no mineta fainneeka mahjas prohm radicht, bet schores wehl atlähwes winam isblehschotees. Gauschi wehlejams bihtu, ka pagasta waldiba us to zeeti raudstu, lai winu ap-gabala tahdi blehshci, ka minehts wezis, lautius nepeelrahpty. Tahdus blehshus atraidiht winahm buhtu gan eespehjams, bet laudis no mahnu tizibas natureht, tas til zaur „skohlahn“ ir panohkams. — ch.

No Werowas freises. Pirmos waferas fwehltos tai 15. Mai sch. g. fibens eespehre Karolesmuishas gruntineeka Pausti mahjed dsihwojamā ehrbegi, kas tuhlin pilnas leefmas isplatijahs un kuras leefmas tuwumā stahwedamu klehti ar pilnigu labibas krahjumu un kuhti ar diwi teleem un peegi atahni, kas no ganibas mahjā bija valikuschas, ihfā laikā par pelnu tschupu pahrehehta; vee labi pastipra wehja nelas wairs nebija glahbjams; fainneekam no basnizās mahjā pahrbrauskham nebija ne maises gabalina, ne drehbes lapatinas ugunes leefmas atlizinajuschas. Bet gohds zeen. Kager muishas dsič-leafungam von Grote un Karoles muishas Zenker fungam, kas nelaimē buhdomu gruntineku ar labibu apfchikafoujsci; — mahjas naw bijuschas ugunes beedribas apdrohjuchanā. Dauds reishem ir „Mahjas weesis“ atgahdinas, lai apdrohjuchina fawas ehlas, bet lihds schim mas to wehā likuschi; mehs nesinam kur un lad nelaimē nahk, — tadeht pastideetees, kas wehl naw fawas ehlas apdrohjuchinajuschi, ka lad nelaimē nahk, dabu no ugunes apdrohjuchinachanas beedribos ismalkatu to sumu, zil augstai katra mahja takseereta. Kejeet wehrā!!! C. W. . .

No Kursemes. Preefsch Kursemes esohf istrahdahts jauns jaktis, jeb medischanas-likums. Zaur schi likumu teekohf atzelts tas lihdschintigais nosfazijums, ka tilai muischneekem brihw medih. Jaunais jaktis-likums esohf fastahdihts pehz ta jaktis-likuma, kas zaur Wisnuangstalo pawehli no 17. Juli 1871. gada Pohlijai dohtis.

— Kursemes bischu-kopfschanas beedriba tai 5. Juni isthkoja weesigu wakaru salumos. Beedribos presidents G. Mathera k. beedribai dahwinajis farohgu. Us farohgu atrohdahs schahdi wahrdi: „Kursemes beedriba preefsch bischu-kopfschanas 1868.“ Beenprahftigi, Uzjiftigi, Taijni. G. Mathers 5. Juni 1877.“

No Kownas. Leichhōs, Kownas gub. Paleepja pagasta,

gadijees schahds breefmigs notikums: Mineta pagasta fainneeks ir usaudfinajis brangu srigu 200 rub. wehrtibā. Preefsch takha dahrga sriga apfargachanas ir fainneeks sawam srigu stolim stipras durvis ar no ahryufes aiflehdjsamu dselss kahrti un no eekschpuses aifahlejami frampi eeristejs. Us schahdu drohfschibū fainneeks newisai ustizedamees, ir sawu brahli fuhtis, par naktim srigu stali guleht. Brahlis us nelaimigu gadijumu tafidamees, ir latru nakti flinti un labu nuhju (wehsdu) stali lihds nehmis. Daschas naktis us sagtu eelaufschanoħs bij par welli gatdijs, kamehr beidsoht, pret seemas no-eescham, nelaimigais brihdis tuvojahs. Kahdā wakarā fainneeka brahlis ar flinti un nuhju stali ee-edams, likahs no mahju laudim feni no ahryufes stali eeflehgtes; pats aifkrampejabs no eekschpuses un ta likahs meerigis gu-leht. Us weenreis, nakti widū, dstd — ka no ahryufes dselss kahrtis teek no durwim wata lausia. No schahda rih-beena puifis trauzehts, lez angfchā, panem flinti un nuhju, pee-eet lehnam vee durwim, un sagelem it nemanoht attaifa moso eekschpuses ahliti, flinti nosfleen blakam, un nuhju roh-fas turedams gaida us sagtu eelaufschanoħs. Pebz ihfa laika tika dselss kahrtis atlausta, durvis atwehrtas un drohfschiro-gais saglis dohdahs stali. Azumiellī srigu-fargs pazet nuhju un eenahzejam maktigu zirteenu par pschū galwu dohd, ta ka schis apreibis vee semes nokriht. Ziti sagli, waj nu schi notikumu ne-usmanidami; jeb par to neko nebehdadami, dohdahs weens pakal ohtra stali. Sitejs redsedams, ka nu wina dsihwiba ari naw drohfscha, pakar blakus nofleeto flinti un schauj ohtram eenahzejam kruhtis, ta ka tas ar vee semes nokriht. Nu schahwejam nelas ne-atleek, ka pebz palihgeem fault. Mahju laudis, ne til ween puifha kleeqscham, bet jo labak flintes schahweeni dsiededami, dewahs zil katrs wareja, us nelaimigo weetu. Ba tam starpam sagli, kuri ari braukschus bij bijuschi, sawus diwi nelaimigohs beedrus bij is stala israhwuschi, ragawās eeweeduschi un us meschu aifskreh-juschi. Par to fisto newar finaht, waj tas ir vee dsihwibas palizijs jeb ne; — bet sawu noschauto beedri tee ir meschā eeweeduschi, drahnas nogehruuschi un pliku skujas atlähjuschi. Noschautais saglis ir bijis starawers. Schi leeta wehl stahwoht teesu ismekleschana. Raut jel schahds notikums daschu sagla sirdi no tahdeem fauneem darbeem beedinatu. — f.

Kara finas.

No Kara-lauka vee Donawas. Isgahjuschi numerā telegraafa sikas vafneedsam to sinu, ka damskugis „Konstantins“ ar kahdahm torpedu-laiwinahm no Odesas isbrauzis, kas Turku brunu kugeem usbrukuschi. Tagad vahr schi notikumu atmahluscas vlaſchakas sikas, ko ari faweeem lasita-jeem pasneegsim. General-adjutants Aekas fino, ka damskugis „Konstantins“ sem leitnanta Makarowa wadischanas, tai 28. Mai no Odesas isbraukdams lihds nehma 6 torpedu-laiwinas, ko vee tanivas preefeetas lihds wilka. Par apfargachanu lihds brazena damskugis „Vladimirs“, ja waijadfigā brihdi palihga waijadsetu. Lihds Saljchū falai (Yidoniši) nobrauzis un tur lihds puñaketi uskawejees, damskugis Konstantins dewahs us Sulinas eegrihui, zeredams kahdus tur braukdams Turku brunu-kugus atraſt; bet schoreis tee atrohdahs ohſtā. Leitnants Makarows pulksten 2 pebz puñalts preebrazena 5 juhdes tuvu vee Sulinas un suhtja torpedu-laiwinas pret Turku brunu-kugem, no kureem trihs bija en-

lurus ismetufchi un weens braukaja. Weena no torpedu lai-winahm, wodita no leitnanta Roschdestwenfka, drohfschi usbruka tuvalam eenaidneeku brunu-lugim, torpedu valaisdams, bet Turki laikam to bija pamanijufchi, ta ka fawu fugi no gais-fperfschanas issargaja, lai gan apfahdehts tika. Turku fugi nu ar stipri damsu fahla braukt muhsu torpedu-laiwinahm preti, lurax wars nesphejja torpedus wakta laist, bet pee damsluga Konstantina atpakaat derwahs. Va to starpu leitnants Buschtschins ar fawu torpedu-laiwinu braukdams valaida torpedu, kas sprahga un eenaidneeki fahla stipri ar leelgabaleem schaut. Konstantina luga komandants gribaja tuvalu pee frasta preebraukt, lai torpedu-laiwinu ihsta brihd'i waretu us-nemt; bet tumfas deht usskrejha us feklumu, no fura drihi arfabinajahs, ta ka tas Turku brunu-lugis, kas winam pakal dfinahs, winam ar faweeem leelgabalu fchahweeneem neko nepadarija un to atsibdams atkal Sulinas eegrihwā eebrauna. Tad Konstantins brauza atpakaat pee torpedu-laiwinahm un taks usnehma, tikai Buschtschins ar fawu torpedu-laiwinu truhla. Konstantins winu lihds pulksten 8 rihtā melleja, bet ne-atravis greesahs us Odesu atpakaat. Nedī damslugim nedī torpedu laiwinahm bija zilweli apfahdeht, tikai torpedu-laiwinas bija no kartetschahm fasfambatas. Lai leitnantu Buschtschiniu waretu usmelleht, tika ifsuhihts damslugis "Aigonants," kas lihds Donawas eegrihwai nobrauna, bet mellejamo ne-atrada. — Lai gan naw ihsti finams,zik leela flahde eenaidneeku fugeem nodarita, tad tatschu muhsu juhras kareinvit ari schoreis fawu wiherestibu un duhfschibu parahdiufchi. General--adjutants Aleks fawā finā rafsta, la leitnanti Dawidows un Bifarewskis leelu isweizibu un duhfschibu israhdiufchi, tapat ari mechaniks Pavlowskis.

— Tač 2. Juni. Raeterburgas avisos fino, tad tač 1. Juni wiapuž Donawas pirma Kreevi baterija pee Geishetas tikuje gatawa un leelgabali us taks nostahditi. Tač tad Kreevi, no Brailas rehkinajoh, pahreeschanu par Donawu apdrohfschinajufchi, ohtrpuž Donawas skanstes ectasidami.

— Pahr faka-lauku pee Donawas runajoh mums ari ja-peemin, ka Tscherkefchi un Baschi-Bozuki us laupischamu is-eet Donawas preefrastos Numenijas puſe. Tahtu Numenijā ee-eet schee tehwini ne-eedrohfschinajahs, jo wini baidahs ar Kreevi faka-pulkeem satistees. Wini usbruhf Numencefchū zeemeem un pa leelskai datai tahdeem zeemeem, kas uhdens-pluhdu deht no eedsihwotajeem ir tufchi. Bet lai Deewi schehlo to nabadsku Numeneeti, kuru Baschi-Bozuki dabuhn rohkā! Tas teek bes schehlastibas nokants, jeb ari faiſihts un us Russchuku aifwests, kur tad Baschi-Bozuki leelabs, ka fakertais semnezzisch esohf Kreevi kasaks. Preelfch kahdahm deenahm kahds Baschi-Bozuki pulks bija Numenijas puſe bijufchi un no laupischanas mahja nazha. Schö laupitaju wadonis, laikam par uswarefchanas shmi, tureja nozirstu zilwela galwu rohkā un wini kalpi bija nokanta zilwela rumpi un lohzelius us bajonetehm usspraudufchi. Tač wini gribaja Russchukā eejaht un tad ya eelahm laudim israhditees; bet pilsfehtas wakts wineem to ne-atlahwa, pawehledama, lai wini lihki maiſā ee-bahschoht. Va to starpu ari laba teefä lauschu bija ſapul-gejufches. Vehz ilgas stohmischanas Baschi-Bozuki lihki maiſā eebahsa, bet galwu rohkā patureja, to zaur pilsfehtu us fawu lehgeri aifnesdami.

— Ra jaſ fawā reisā minejam, tad Donawas uspluhfchana kawe muhsu faka-fpehki pahreeschanu pahr Donawu. Do-

nawa wehl stipri uspluhduſe, uhdens-pluhdums wehl ic 15 pehdas un 9 zoli augsts, tas ic par 15 pehdu un 9 zoli augsts nela uhdens mehds Donawā buht, tad uhdens-pluhdu naw. Kad nu ari uhdens friht (plohl), tad tomehr eemehtzete Donawas preekrasti ic pahrewehrtuschees par purivajeem, kam pee faules fistuma wajaga isschuht un tad tik warche ar faka-pulkeem un leelgabaleem tur us preelfchū dohtees un par Donawu pahri eet. Kurā weetā muhsu faka-fpehki no-dohmajufchi par Donawu pahri eet, tas, ka prohtams, nweenam naw finams, ta tikai muhsu augsteem faka-wadoneem, tomehr ahrsemes awises wifadi galwu lausa un gudro, sun gan ta pahreeschanas tiks isdarita. Bet lai ari buhtu ta buhdams, tač dohmās wiſi awiſchneeki un apfpredeji weenojahs, kad muhsu faka-fpehki par Donawu buhs pahrgahjuſchi, ta tad Turku faka-fpehki nefvehschoht muhfejeem preti turetees. — Rahds Wihnes awiſchu finotajs, kas muhsu faka-lehgeri par Plojefchti apluhkojis, paſneids fchahdu finu: Vehz tahn isrihkoſchanahm, lurax efmu redsejis, fpreeschoht jaſaka, la Kreeveem pahreeschanu par Donawu pilnigi isdohſees, turflahd wehl ja-eevehrojoh, ka Kreeveem ic lohti tezami leelgabali, kas stipri un tahu ſchauj. Tas leelakais kawellis pee pahreeschanas par Donawu buhtu bijufchi Turku monitori, bet Kreevi zaur faweeem torpedeem ſiajufchi tohs few no fakla atraidiht. Generalis Ignatjews fazijs, ka karofchana us juhras tagad pahrgrohſchotees zaur to buhfchanu, ka maso torpedu-laiwina ar diwi duhſchigeem wirſneekeem eſpehjuſchi leelu leelo brunu-lugi gaisfā ſpert. Schē diwi wirſneeſi jaw ilgojahs vēz jaumeem darbeem un ka wini ta dohma ſmits zitu wirſneeſi. Ta fazijs Ignatjews, un taſniba ari ic, ka Turku faka-lugi lihds ſchim neko naw isdariufchi, lai gan Turki un Angli us teem leelas zeribas tureja, un ko wini (prohti Turku faka-lugi) pee Melnas juhras kraſteem isdariufchi, ari naw eevehrojams. Wini kahdas masas pilsfehtinas apfchaudiufchi, kas no Kreeveem netika aifstahwetas un Suchum-Kaleh wini uswareja, tapehz ka tur nebija leelgabalu, ar ko Turkeem preti turetees. — Turki gan toreis bija isdaudſinajufchi, ka Suchum-Kaleh uswaredam iſohf Kreeveem leelgabaluſ un wifadas faka-mantas atnehmuſchi, bet tee tilai bija tihri meli, ka jaw Rediſ-Baschi mehds Turkeem fakaſinas paſneegt. Tahtak pahr Kreevi faka-lehgeri pec Plojefchti runadams minetais awiſchu finotajs faka, ka faka-ribli un mantas, ka ari jaunt saldatu pulki teeloht preevesti. To deenu, kad winſch tur bijis, atnahkuſhas diwi regimentes, kas Kreevi augsta Keisara preelfchā garam marſcheereja. Keisars ſtahweja fawā namina preelfchā un ap winu bija leelſirſti un ahrsemes faka-lungi. Leelſirſts Nikolajis, kas ar wirſneeſeem aypeetahs it ka ar faweeem heedreem, weda marſcheere-damus faka-pulkus Keisaram preelfchā. Winſch apfweizinaja wirſneekus, ar dascheem parunaja un prafija, ka wini tahu ſetu noſtaigajufchi. Keisars bija jaunis un laipns. Beidſoht ari jaopeemin, ko katrs saldati dabuhn lehgeri eht. Katrs saldati dabuhn 1 lihds $1\frac{1}{2}$ stohpa ſupas, kas ar pupahm ſtreem, ſatahm dahrsa faknehm wahrita, puſdeenā galbu galas, wakarā atkal ſupu un ſwehdeenu ſchnabi un tad 3 mahrzinā labas maies par deenu. Milti teek atwesti. Maies-krähniſ un lehki teek lehgeri eetaſiti. Katli teek us-ſtahleem zaurumeem ſitti, kur uguns uſkurta un lehkiſ gataws. Tapat weenkahrfchi ic zepfchanas krähniſ ſemē eetaſitas.

— Ra no Bokarestes teek ſinohſt, tad nokehrufchi diwi

Turku spionus, kas us fmalku papihrofu papihpiri ussihmejuschi kara-pulku lehgeri un nostahdijumu Rumenijā, lai to waretu Turkeem peenest. — Reis vahr spionu buhſchanu ruanadami ari preefchim fchahdu finu. Kad leelsaki kari teek westi, tad zitas walstis, kas pee kara nerek dalibū, fuhta weetneeks us kara-lauku, kas kara-buhſchanu labi faproht. Tā par peemehru Bruhſchu-Trantſchu karā ari no muhſu waldibas bija fuhihts weetneeks, lai kara-wefchanu eewehrotu. Karſch ir ta labala fkhla preefch kara-kungeem. Tā nu ari schini kara Kreewu kara-lehgeri usturahs ahrsemju weetneeki, kuru starpa ari atrohnahs Anglijas kara-weetneeks kapteinis Welleslejs. Schis tika no muhſu pufes us tam usmanigs darihts, lai nemohit ustizamus pawadonus. (Laikam tas tadehi notika, ka finaja, ia Angli tura drauga prahdu us Turkeem un tapehz weegli waretu notilt, ka tee Turkeem laish sinas.) Muhſu armijas preefchneeki bija pamanijschi, ka ahrsemju kara-weetneeki pa telegraſu laish goras finas vahr muhſu kara-pulku nostahdijanu un drihs vehr tam Turki to fina, tā ka wini vehr tam fawus pulkus istahdija; iahlat bija eewehrojuschi, ka tik ilgi laika aiseet, līhds Turki finu dabuhn, zil laika waijaga, telegraſu finu no Rumenijas us Londoni un no Londones us Konstantinopeli cīslaist. Schis atradums tiks ahrsemes waldibahm pasinohts. Dohmas greeſchahs us Anglijas kara-weetneku un us wina pawadoneem.

No kara-lauka Aſiā. Kawkasijas kara-apriuka preefchneeks atlaido pa telegraſu to finu, ka tai 3. Juni pulksten 3 vehr pufdeinas Turki is Karſes zeetohſchna iſnahdami usbruka generalis Heimana kara-pulkam. Turki, kureem bija 10 batalonās, nometahs ar diwi baterijahm us kalmaju pee Tschintlikas un eefahla muhſu kara-lehgeri pee Arawortanes apſchau-dih. Generalis Heimans lika no Criwanes un Grusijas regimenehmi, masakos pulkos dalitas, preti eet Turkeem un posluoja jahtneekem, kas netahlu no Ragali lehgeri stahweja, no kureenas tad wehlak generalis firsts Tschawitschawadse ee-naidneekam no pakalas usbruka. Grusijas regimenes diwi bataloni ar bajonetehm usbruka Turkeem, tohs no kalmaja no-dina, tā ka teem bija ja-atkahpjahs, pee kam wini wehl kreet-nus fchahweenus dabuja no muhſu 1mas baterijas leelgabaleem. Kad peenahza wehl muhſu us Kubanu jahdami leelgabaleeki, tad Turkeem bija jabehg. Turki us kauſchanahs weetu atſtahja kahdus 200 noſchautohs. Zil wineem eewainotu, tas mums naw finams tiziš. Muhſeji pasauudeja 11 saldatus un eewainoti 106, kuru starpa atrohnahs ari weens wirſneeks.

— Soſchahs tai 1. Juni bija fadurſchanahs starp kaf-zeem un eenaidneekem. Kahds simts kāsaku bija iſſuhihts us iſluhloſchanu. Schee nu eeraudſija kahdu 1000 eenaidneeki, kas pee kraſta bija nostahjuschees. Iszehlahs ſhws kauſiſh; eenaidneekem tika 8 nokauti un leels pulks eewainoti. Muhſejeem tika weens wirſneeks ſipri eewainohits.

— Tai 2. Juni wairak ſimtu Turku usbruka kara-pulkam pee ſamebas flanſtes. Eenaidneeki aifſehga, 10 mironus un dauds eewainotus us kauſas weetu atſtahdami. Muhſeji pasauudeja weenu kapteini, eewainohits tika weens leitnants; saldati bija kritiſchi 6 un eewainoti 11. Vehr tam Turki raudſija wehl reis tuwotees, bet tika eedſhti atpakaſ.

— Wifpahrigi vahr kara-lauku Aſiā Kreewu awiſes pa-ñeeds ſchahdas finas: Turku kara-pulk kalmajus ap Erserumu beidſamā laika zaur leelakeem kara-pulkeem apſtiprinajuschi, io no Trapſuntes wineem peenahluschi kahdi 20 bataloni.

Muhſu kara-pulk arweenu tuwaki eeflehdſ Karſes zeetohſchna. Turku kara-pulk, kas Karſe aifſahhw, pa laikam is zeetohſchna iſnahk un mehgina jaunas flanſtes uſmet, lai waretu zaur ſchihm flanſtem muhſu kara-pulkus jo attahlu no zeetohſchna atturecht. Muhſu leelgabalneeki par tam gahda, ka Turki ſowas flanſtes nedabuhn uſmet un kād uſmet, tad tas noteek muhſu leelgabalneekem Turkus apſchau-doh. Schi zenſchahns rahda, ka Karſes aifſahwetajeem netruhſt duhſchahs, turklaht ari japeemin, ka flanſch uſmetchana teek no weikleem iſcheneereem iſbarita. Waj ſhee iſcheneeri ir Turki waj ahrsemneeki, to nu newar ſinah (laikam buhs Angli.) Zaur ſchahdu aifſahwefchanu un preti tureſchannu no Turku pufes paleek muhſu kara-pulkeem uſbrukſchanas darbs plafchaks un pirms Karſe ja-uſvar, lai waretu fahdt Erſerumu apka-roht. Turkeem ſeekahs tahds nodohms buht: Karu, zil ilgi ſpehdami, wilzinah, warbuht ka pa to laiku wineem kahds jauns draugs rastohs jeb wifpahriga politikas buhſchana turpmak paſhgrōhſitohs wineem par labu. Sinams ſchahda wilzinachana wineem neko nepalihdsehs, preti atturetees wini tatzhu neſpehj. — Vahr muhſu kara ſpehleem runajohit ja-peemin, ka no muhſu kara-ſpehla pee Batuma naw nekas jouni ſuojams. Generalis Ollobſchio pa to starpu ir us kallnajeem jaunas flanſtes uſmetis un no ſeemelu vufes Batumu pilnigi eeflehdſis. Batuma ir leels pulks Turku kara-wihru eeflehdſis. — Seemelu pufē ſtahw generalis Alcharows ar ſawu kara-ſpehlu, lai waretu Turku ſagaidiht, kas no Sudum-Šatich nahktu un ja kahdi nemeerneeki ſapulzehohs. Uſbrukdams us preefchū dohdahs generalis Tergukafow, no Bajafides gar Diadinu nahkdams.

— Schi kahd arī ſeekam kahdu finu is „Tiflises wehſi-neeka“ vahr generali Loris-Melikow. Generalis Loris-Melikow leelu uſſlawefchanu pelnijis par ſawu gudribu, ar kuru wini ſinajis Kawkasijas muhameda-tizigahs tautas neween apmeerinah, bet pat wehl veedabuht, ka winas muhſu kara-deenastā eestahjhahs. Muhſu kara-ſpehleem tahtaki Aſiā dohdotees wifupirms par tam waijadſeja gahdah, ka tahs muhameda-tizigahs tautinas un ziltis, kas pakatā paleek, us ne-meereem pret muhſejeem neſazeltohs. Loris-Melikow, no dī-muma Armenetijs buhdams un tā tad tureenas buhſchanas un kauschu eradumus un dabu ſkaidri pasihdams, jau preefch kahdeem mchneſcheem ſahka us tam dohmaht, ka minetahs tautas un ziltis waretu meerā uſtureht un mums par draugeem vahrwehrſt. Winſch ſho ſawu nodohmu tā iſpildija. Winſch ſa-aizmaja zilts wezakus un preefchneeks un zitus eewehrojamus wihrus, tohs mihi ūnehma un -pozeenaja un draudſigi ar wineem opgahjhahs, ari wineem daschadas dahwinas dahwinaja un tā tad winu draudſibu un uſtizibū drihs eemantoja. Kad tiktahlu bija tiziš, winſch teem jo plafchi iſſkaidroja, kahdu leelu alga Kreevijs ſawem kara-pulkeem dohdoh. Wif ſas mu ſchob ſaſkubinaja Kreevijs draudſibu ſeenent un uſtureht, lai waretu waijadſigā laikā deenastā eestahtees. Loris-Melikow ari rahdijs, ka winſch teem pilnigi uſtizahs un teem daschreis lihds jahja. Tahda lihds-jahſchana nebija bes breeſmahm, bet Loris-Melikow tomeht to darija, ſinadams, ka zaur kahdu uſturefchanohs winſch winu uſtizibū tik wareja eemantoht un ari pilnigi eemantoja. Us tahdu wihiſi Loris-Melikow panahza, ka no minetahm tauti-nahm un ziltim dauds vee Loris-Melikowa nahza, gribedami muhſu Keſara deenastā eestahtees un ari teek uſmeti. Ka

wifs tureenas avgabals meerā stahw un drauga prahlu pret muhsu kara-spēhkeem tura, to wisu tikai Loris-Melikows zaur fawu gudribu panahzis; ja to buhtu grībejuschi zaur kara-spēhku panahkt, tad buhtu preeksch tam leeli kara-pulki biju-schi wajjadfigi un dauds aſins iſleefchona.

No Konstantinopeles. Beidsoht wehl javeemin, ka Turzijas waldibai peenahjis leelu leelaſ nandaſ truhkums. Buht aſkal nanda jatapina, bet kur to dabuhs! Waj Anglis wehl tapinahs?

No Konstantinopeles. Beidsoht laikā, kad ween no Konstantinopeles ſinojam, mums bija jaſino pahr juſchanahm un lauschu nemeeribu; tas pats mums ari tagad jaſino. Turzijas waldiba jeb toisnibu ſakohi tee diwi ministeri, Rediſs un Mahmuds Damads-Paſcha, kureem tagad waldibas grohſchas rohkā, wifadi puhejabs, lai waretu muhamedanu nemeeribu apspeest. Us kureem dohmas tura, ka eſoht nemeerigi, tohs tuhlit ſanem zeeti un aiffuhta wangibā prohjam, bes kahdas iſmekleſchonas, prohti trihs deenu laikā teek ſanemee us kahdu waldibas domſlugi aiffuhtiti, kas winus us kahdu falu nowed, kur wini zeetumā (zeetohfni) teek eeflohditi. Bet par ſcho ſtingru un zeetu waldibas iſtureſchanohs landis it neka nebehda, bet turpreti ſchahda ſtingriba un zetiba winus jo wairak wehl us nemeeribu un kurneſchanu ſatrazina, ta ſa ſakru brihdi war iſzeltees leeli nemeeri un bat dumpioſchanohs. Sultana abee ſirds draugi, prohti minetee Rediſs un Damats-Paſcha teek ta no Konstantinopeles eedſhwotajeem eenihdeti, lai pat wina džihwiba nepaliku drohſcha, ja nemeeri iſzeltohs. Schis nemeeri brihdis arweenu twaki peenahk, jo nemeeriba deenu no deenas wairojohs, jo neween angstakas lauschu ſahrtas, bet ari pate tauta ar wisu maru pagchr, lai Midhat-Paſcha, kas no amota nozelts, tika padſihts, tagad tiftu atpakaſ ſauktis un waldibas grohſchas aſkal nemitu ſawās rohkas. Edhem-Paſcha un Sawet-Paſcha ſa ari tee ziti ministri neko ne-eſpēhj pee ſultana un kad wini kahdreiſ teek pee farunaschonas ar ſultonu peelaisti, tad arweenu ir Rediſs-Paſcha un Damats-Paſcha ſlaht un ta tad tee ziti neko newar iſdaricht. Rediſs- un Damats-Paſcha ir aiflēdīs Turku awiſes kara ſinas rafſiht. Ja kahda Turku awiſe uſnemtu kahdu kara-ſinu iſ zitahm Eropas awiſehm, tad ta teek aiflegta. Turku awiſehm tahdas ſinas jarafſia, it ka tagad buhtu Turzijai meera-laiki. Wifas us koxu ſhmedamahs telegraſa-ſinas, waj winas nahk no Erserumas waj no Donawas, teek aifturetas. Bet wifa ſchi aifureſhana un ſlehpſhana neko nelihds, jo Konstantinopele it labi ſina, ka Muhtar-Paſcha (karawadonim Afijā) flitti flahjahs; ka Muſa-Paſcha ar wisu ſawu jahtneelu pulku tizis no Kreeweem iſ-nižinahs (pahr to jaw ſawā loikā ſinojam;) ka Karſes zee-tohſchua iſſtahwetaji tif dabuhn puſprovianteſ; ka Muhtar-Paſcha ar ſawu kara-ſpēhku tizis no Erserumas atpakaſ at-dīhīs. Kad wisu kohpā ſonemam, ka Konstantinopeles ee-dīhīwotajeem teek wifas pateſfigas kara-ſinas ſlehpitas un kas teek laudis laistas, taħs ir netafsas, tad gan weegli no-pratiſim, kahds ihgnums un nemeeriba lauschu ſirdis un prahlus ſagrabbj, kad tee pateſfas ſinas no kara-lauka da-budami redi, ka Turki teek ſakouti un arweenu wairak eet poħiſta.

Senak no tam runaja, ka ſultans pats dohſchotees iſ kara-lauku, lai zaur ſawu klahibuhſchanu waretu kara-pulku duhſchibū moħdinahz; ari ſultans pats ſohlijees, ka us kara-lauka aifdohſchotees, bet tagad ſultans no ſawa apſohliju ma neleekahs ne ſinolh, wiſch ne dohnaħt nedohma us aifſchanu us kara-lauku. Ari no ſultana ſamilijas lohzelteem newens nedohma us kara-lauku dohtees, lai gan pa leelakai dati wifis avgatās amatos ſtoħw un dasħam gon peenahktohs us

kara-lauku aifeet. — Beidsoht wehl javeemin, ka Turzijas waldibai peenahjis leelu leelaſ nandaſ truhkums. Buht aſkal nanda jatapina, bet kur to dabuhs! Waj Anglis wehl tapinahs?

Wehl no Konstantinopeles. Vaht bijuſcho, no waldibas troha nozelto ſultani Muradu un tagadejo woldoſcho ſultani Hamidu Anglu awiſe „Teims“ paſneids ſchahdas ſinas. Lai waretu ſultana Murada weſelibaſ buhſchanu apluhloht un iſſinah, waj ſoftu nemeeri ſtahw kahdā ſakara ar Muradu, tagadejs ſultans ſuhtija Mahmud-Damatu-Paſchu un weem kambarakungu Osmans-Beju pee ſlima Murada. Muradi winu lohti ſaijeni ſanehma un prafija, ko prinziſ Hamids daroh, „jo Hamidu,” ta Murads fazija, „es newarun pa ſultani ſaukt; wiſch monas azis ir warmahks, kas ar waru us waldibas trohna noſehdees un ſawā laikā tilks pee oħbi-deſchonas faulta.“ To fazijis Murads aprunajahs pahr politiku, ſchelhlojabs var ſlikti kara-weschhanu no Turku puſes. Wiſur notekehoſt pahreſlatiſchanahs. Kapetj Turku kara-kugi neko ne-iſdaroh? Kapetj Ardaħane bes aifſtahweschanas no-dokta? un dauds zitu taħdu pahrmetunu. Ta par peemehu wiſch fazija, ja deemschel Turku ſemei nebija labi pahrwald-nekk, bet Anglija wiñai bija uſtizams draugs, tad wiñi ta-tſhu wareja Angliju luħgt, lai wiñai kreetnus walſt-deenost-nekkus un wiñenekkus fuhtoht. Ari wehl tagad, kad deesin zik dauds buhtu jaſoau. Turzijai waſjadsetu meeru flehgt. (Kd if ſchi ſinojuma redsams, tad Murads neween ir vee pilna prahla, bet dauds flaidraſt apfpreesch Turzijas politikas buhſchanu neka tagadejs ſultans Hamids.) Beidsoht Murads par tam ſchelhlojabs, ka winu flitti apkohpjoht un ka winu par ahrprahſtigu iſdaudſinajoh. Muhamuds-Damads, kad wiſch no Murada aifgħajha, iſfkatijahs bahls un iſbiħjees un kambarakungu Osmans-Bejs rauda ja ſchelas aſaras, ka bijuſchais ſultans Murads tif flitti teekoh turehts. Kad tagadejs ſultans Hamids ſcho ſinu pahr Muradu ſanehma, tad wiſch tuhdat pauebleja, lai wiñam flaidras un plafħas ſinas no kara-lauka paſneidoht. Kara-ministeriſ atbildeja, ka Turkeem wiſur us kara-lauka labi flahjotees. To ari ſultana brahlijs Nuredin-Effendi ċiſdeja, kas ſtingris un drohſchs wihrs buhdam, ministeriem ſiħwus wahrdus fazija. „Juhs beſtaunas,” wiſch teżza, „juhs wiſi efat nodeweji un glaimotaji, jumō naw ne jaūfmas no teħwijaſ miħleſtibas un likumu peenahzibas. Juhs efat ſemi poħiſta gaħjuſchi, juhs efat tee wainige, ka tif dauds aſia ſielletas un taħds poħsts nodarichts. Juhs wiſu darat, lai waretni ſawas weetax patureht. Juhs nabaga ſemnekkus ſpaċidat un mehrdejat un pawalstnekkie ne-dara pareiſi weħledamees, lai meħs wiſi bohja aifeetum. Tihi brihnumi, ka nekahrtibas wehl naw leelakas. Juhsu launee darbi pee tam wainigi. Tagad, kur wiſi darams, lai bres-ſmas tiftu maſinatas, tagad juhs nostahjatees ſultana preč-ſħa un melojaſ no uſwareſchanahm un jaunneem kara-pulkeem, kahdu nemas naw. Ko juhs man us tam warat atbildeht.“ Ta ſultana brahlijs ministeriem uſprafija, bet ministeri newena wahrdha ne-atbildeja, bet ſtahweja azis nolaiduſchi. Deemi peħz tam bija Laijards pee ſultana un tam taħdas paſħad dohmas iſſazija, turflaht wehl peemineja, ka kara-kugi waħdieni Hobarts-Paſcha ar ſawew kara-kugeem meerigi ſtahwoht un neka nedaroh. To ſultans nemas nebija ſinjal. Wiſch tuhdat aiflaida Hobartam-Paſcha paueħli, lai or ſawew kara-kugeem diħka nestahwoht. Zaur wiſu to, fo

napat pašahstijam, sultans palzis tohti nemeerigā un nattim newaroht gulebt.

Widsemes lohpu-aiffahweschanas beedriba.

Deems sawai radibai eezeblis zilwelut par lungu un waldisneet un zilwels, talds buhdams, sinajis neveen dabas spektus few salpinah, bet ari pratis daschus radijumus few isaudsinaht par dshwes-beedreem jeb ar ziteem wahreem saloh, few eegah-dah mahjas-lustonus. Saweem mahjas-lustoneem winsch ir lungs un fainmeels, tee wiaa wardi nodohit, bet winam jebuht taifnam lungam un gohdigam fainmeekam, kas fawus mahjas-lustonus labi aplohpj un teem pahri nedara, jo zitadi winsch uleetingi walta to winam no Deewa ustizeto amatu, buht radi-bai par lungu un waldisneet. Deemschehl wehl daudt to zil-welu, kas scho fawu svehto prenahlumu pa lajhahm min, nabaga lohpinus neschehligi dsenadami un mehrdebadmi, tapehz beedribas zehluszhahs un wehl teet zeltas, lai scho nebuhschamu waretu iss-nihinot, ir dibinatas „lohpu aiffahweschanas-beedribas,” kas nehmahs radibas apsfarga un pahrstahj pret neschehligi zilwelut pahrestibas un warmahzibas. Ari mums ir schahdas beedribas, lai ujzihitgi strahda. No „Widsemes lohpu-aiffahweschanas beedribas” mums peenahjis schahds ralts, to fawu teizama noluha labad par eevehrofchamu schē pasneedsam.

Lohpu aiffahweschanas beedriba Riga ir ar 1877to gadu labi us preefchu gahju se fawā attihstibā. Kad 1861mā gadā pee beedribas zelshanas farakstitee nolisumi wairs fcha laika wai-jadisbahm pilnigi nepeetika, tad tai Bschā Merzi 1876. gadā beedribas jauniswohleta preefschneeziba bes kaweschchanahs lehrabs vee pilnigatu nolisumu issrahdaschanas. Wifus aiffneedsamus libdign eelfch- un ahrsemiju beedribu nolisimus palihgā nemohit un turrlaht muhku apgabala waijadisbas eevehrejoh, darbs gahja labi us preefchu un preefschneeziba wareja jaw tai 19. Mai 1876. gadā general-sapulzei qatawu nolisumu fastahdijumu ap-spreefschana nodohit. General-sapulze atsina pehz dascheem ma-seem pahrgrohjumeem preefschlikumu par labu un derigu un tas dabuja zaur Widsemes gubernatora lunga gahdaschamu fcha gada 16. Februarī ministera apstiprinachamu.

Bil tahlu, zit schee nolisumi aissnem beedribas eelfchigū buh-chamu, wini naw tahtal issludinajumi; bet tiltaht, zit wini libmejabs us beedribas darbu un pahrgrohstū leelaku darba-lauku, wini ir wiseem sinami darami.

Pehz wezeem nolisumeem Riga lohpu aiffahweschanas beedribas darba-lauks nefneedsahs pahri par Riga pilseftas roh-beschahm, bet pehz jauneem nosazijumeem wina spehj par wifas Widsemes grunts- jeb zentral-beedribu palist, kas wifas Widsemes pilseftas, draudsēs un walsties war palihgu-beedribas di-biaabt. Kur ween fahdā Widsemes pilseftā, draudsē jeb mal-sē 10 wihti us tam sabeidrojabs, lai lai fawu apgabala waretu lohpu-aiffahweschanas beedribas puhsinkus weizinaht un pehz winas mehkleem dshices, tur wini war pahz fawu nodohmu protoloi Widsemes lohpu-aiffahweschanas beedribai Riga pefufhtibt un schai tad peenahlaabs-gubernatora lunga apstiprinajumu is-gehdahdt. Tahs ta ishehluszhahs palihga-beedribas dabuhn no zentral-beedribas waijadisgahs beedru-schmes, beedribas lsfumus, pamahzishanas un darba nosazijumus, liids ar wifahm schē pederigahm gada sinahm un rehkinumeem; palihga-beedribahm astal no fawas pusēs latrā gada japeesuhta zentral-beedribai 20 prozentos no wifahm beedru gada maksahm, gadstahrtigs darba-pahrskats un rehkinums pahz eenemshchanahm un isdoh-schahm.

Bil tohti zaur schahdeem eetafijumeem war lohpu-aiffahweschanas darbu weizinaht, tas ir weegli prohtams, jo nu wairak nela newaijaga, lai tilai 10 wihtreem jaſabeedrojabs un pahz fawu nodohmu zentral-beedribai Riga fina jadohd, lai jauna beedriba zaur winas palihdsechamu neveen panahl apstiprinajumu, bet ari wifus jaw qatawu dabu, kas pee pirmas beedribas nogrun-tschanas waijadisgīs; tadebt gan zita waina nebuhtu, lai ween beedribas noluhi neprashana un nezeenishana, ja palihga-beedribas schur un tur drīshumā ne-iszeltohs. Bet lai nu tahda neprashana ari deesin zit tahlu buhtu isplatijusehs, tad toomehr

Riga lohpu-aiffahweschanas beedriba, kas tagad pehz paleelinata darba-lauka par Widsemes lohpu-aiffahweschanas beedribu fauzahs, tafs zeribas negrib atmeist, lai Widsemē, lispat pilsfehtas lai art us semehm, lai ari mas, tatfchū gan wihti rafees, turi fiedis ari pee nabagu lohpikau mohlahm libdszeetibū fajuht un lusi par fawu peenahlamu atshs, neveen behrneem un jaunelkeem lohpu-mohzischanas nellsahibū usrahdiht, bet wihtreem laudim is-faidroht, la winti zaur lohpu-aiffahweschamu paschi few leeln slabbi padara.

Tapehz Widsemes lohpu-aiffahweschanas beedribas preefschneeziba celuhds un usalzina wihtus, ihpachī mahzitajus, libdolatjus un zitus taldus wihtus, kam jaw pehz fawā amata laudis us wihtu labu jamahza un jawada, lai tee latres fawā lahtā un weetā par to ruhpejabs, lai palihga-beedribas wihtur eezekahs. So wairak wintu darbs weeaadibas bahs, jo wairak ari wintu darbs wihtu Widsemē auglus neshs un wihtem par labu nahls, jo ari sche, la wihtur, weeniba un weenprahltiba daudt to eespehhs.

Us satru peeprafjumu beedribas preefschneeziba dohs tublit atbildi; latras palihga-beedribas perteifschauahs tils bes kaweschchanahs us apstiprinachamu nodohit, wihtur, kur ween waijadisgīs, zentral-beedriba steigfees ar vadohmu un darbeem palihdseht.

Wiht us scho leetu sihmedamees raksti u. t. pr. ir jaapeestelle Widsemes lohpu-aiffahweschanas beedribai, waj nu us preefschefdetaja stahsrahta Blumenbacha lunga jeb us wina weetneela, mahzitaja Werbatus lunga wahrdū."

Sina pahz ussaukteem Riga.

Jehkaba-basnizā: muzneeku meistars Karl Friedrich Busch ar Juliani Hartmann.

Pehtera- un Dohmes-basnizā: Riga telegraafa agentures pilnwarneeks (Bevollmächtigter) Georg Peter Hugo Langewitz ar Mariju Wilh. Luisi v. Witte. Kaufmanis Karl Eduard Intelmann ar Juliju Elīj. Hoff. Wezalais libdolatjus pilsfehtas gimnāzijā Dr. phil. Josef Gustav Ferd. Girsengohn ar Scharotti Matildi Franzisku Müller. Andeles komijs Paul Jul. Drīchmann ar Bertu Wilh. Junghaus. Kaufmanis Williams Hunter Belfaste ar Matildi Doroteu Stanke.

Gertrudes-basnizā: kaleju sellis Georg Milhelm August Mihelsohn ar Filipini Müller. Andeles komijs Jakob Gavars ar Heleni Nataliju Krause.

Jahnu-basnizā: dzelsszela strahoneeks Bruno Pazewitsch ar Greetu Straup. Fabrika strahoneeks Karl Sillix ar Mariju Nahfīlin. Kaufmanis Simon Pelsfau ar Mariju Ermann. Nama ih-paschneeks Krishus Mula ar Annu Ohsols. Galdneeks (Lischlers) Martinus Biks ar Annu Matildi Beichtner.

Irihsveenibas-basnizā: nama ih-paschneeks Mikelsis Nudsht ar Katarinhni Gail Skulte. Fabrika strahoneeks Jannis Grossdorp ar Annu Affer.

Preefsch ewainoteem kara-wihreem

Riga Latv. beedribas leelā sahlē.

Swehtdeena 12. Juni 1877, pulksten 9 wakari pirmo reisi Latwee-žu valoda R. Thomson L. rabijs ar isslaidrofchamu, ar no Baltijas poliehnikuma laipni atmeletu miglas-bilshu apparatu, bildes is ostromi-jas, zoologijas u. t. pr. Geeschana makā; numuru veetas 50 kap., zi-tur sahlē 30 kap. un us galeriju 20 kap. Wairak maksahamu ar po-tehjibū janems.

Riga Latv. komiteja preefsch ewainoteem kara-wihreem.

Raudas papihru-zena.

Riga, tai 10. Juni 1877.

Papibri	prafija	maksajc
5 prozentos inskripcijas 5. serija no 1854	rubl.	rubl.
5 " prehtnu biletes 1. emisjās	208½ "	208 "
5 " 2.	202 "	201 "
5 " Riga namu "lihu-grahmatas	"	"
5½ " hipotelu lihu-grahmatas	"	"
5 " Widsemes lihu-grahmatas (ne-ufsat.)	99 "	98½ "

Lihds 8. Juni pee Riga atrakuschi 1256 fugi un aigahjusdi 882 fugi.

Atbilstodams redaktors Ernst Platex.

M. J. Rostandschoglo
tabakas-fabrikas fabeedribas.
Par peelohdinaſchanu.

Starp zītaņu sorskām greestu (Cratichnus) pāriņu augšējā sābelka sagatavo arī ūhādu sorskā.

Mr. 40 sem to nosačimui „Персичанъ“ ar siūl etifeti.

Ar gandrihs tahdu pat dseitenu etlekti ar gluschi libdfigu palnu-kohla nobildejumu un sem libdfiga nosakuma „Пальмовыи“ tafshu ar knapi manamu starpiba numura, ie nachstudi andele greefti papiroi si fchibm fabrikah: M. Günzburg Kowna, J. S. Gordina Dinaburgā un L. F. Fruchtmanna Warschawā, tapat art greefti papiroi „Перенчавъ“ sem № 18 is L. F. Fruchtmanna fabrikas Warschawā gandrihs libdfigi filā papirki eepakati un pawisam libdfigā fastabidijumā te nosakuma „Перенчавъ“ lä Bostandschoglo fabrikas papiroi № 40, turi zaur favu labumu un lehtumu ir pee pypmareem leelu patikshani atrodischi. — Tomdebt M. J. Bostandschoglo tabakas fabrikas fabeerdiba luhds fawemeen zen. Pirzejeem, laipni us to usmaniti, ka, tad ori pajinas preelschupfe to papiroku „Пальмовыи“ un „Перенчавъ“ M. Günzburga, Gordina un Fruchtmanna fabrikahm gluschi tapat taifsta lä ta is Bostandschoglo fabrikas, tad tomehr ta forte „Пальмовыи“ nam wis lä Bostandschoglo fabrikas papiroi ar № 43, bet pee Günzburga ar № 44, pee Gordina ar № 15 un pee Fruchtmanna ar № 22, un ta forte „Перенчавъ“ is Fruchtmanna fabrikas nam wis lä pee Bostandschoglo fabrikas ar № 40, bet ar № 18 apshmei, un turklokti arsi us pajinas oħrahs putes ir redjams, ka schee papiroi nam wis is Bostandschoglo fabeerdibas fabrikas, bet is tahm fabrikah: M. Günzburga Kowna, J. S. Gordina Dinaburgā un L. F. Fruchtmanna Warschawā.

Turklaht ari **Vostandschoglo** fabeedribas pahriwalibba ihdi savam zeen, pirzejeem laipni eewrebroht to no wingas sagatawots forti **greestu papiroso** Nr. 44, sem to nosau-
kumi „Opdeckska“ us turu etikess atrohdahz walts-ehrglis, ta ari farkanu schkehrs-lithnija
ar baltahm malahm un ppe pirkhdanas newajaga pahrimaiht ar teen papirosem „Leder-
nia“ is B. S. Gordina, agrafi W. O. Meierowitscha fabrikas Dinaburgs, luxem-
ir ari libidigs № 44 ar lajdu pat farkanu schkehrs-lithniju ar baltahm malahm un pazinas.

It iipaschi Bostandschoglo fabeedribas pahwadiba luhs, laipni us to usmanit, ka us wifahm wiras fabrikatu pazinahm attohdahs walss-ehrgla nobildefums.

Labi 4 seddelu **tafel-wahgi**, iisti de-
rigi preetki suhmaneeem, teel lehti vah-
doht no dichtsler Baranowsky, leela Alessander eela p
№ 120 pec leela pumpja. 1

Labus miltus preefch zuhfahtm
pahrdobd A. V. Stein, miltu bohde Remerei
celä pec jauntem wahreem.

S. Redlich

arguing à un wife we shall à

Englisch u magasíhne

A circular medallion featuring a profile bust of a man with a high collar, facing left. The text "PETER HEINRICH VON BLANKENHAGEN" is written along the top inner edge, and "STIFTER DER PETERSCHEN STIFTUNG" is written along the bottom inner edge. A laurel wreath surrounds the bottom half of the medallion.

schini gada, tapat, ta preeschlaita, teel pahrohtas til ween tahs ihstenahs **Steiermarkas**
jeb **Östreichu Feisara semes iskaptes** no ta **wisfusibstaka** latama tehrauda, taifnas
un lihlas, garas un ihfas, — ta ari tahs **patent-iskaptes** ar selta wahrdeem, no lau-
seta tehrauda, kreas yee sahles til waren lipigas ta puznatis yee bahridas. Aidsan tahs
garahs Bruhschu labibas un tahs ihfas slipras **atwasu**- jeb **zimu-iskaptes**, Stali-
jas semes islapchu galodinas, Strahluntes islapchu alminainee un bimstein almina bru-
zelki jeb strubki, un luhdsu wehra list, ta manas iskaptes un tee **Strahluntes islapchu**
alminainee un **bimstein-almina islapchu** bruzelki jeb strubki, eelsch tahs leelahs
Mastawas israhdischanas 1863, Rigas semlohypibas israhdischanā 1871 un Wihnes (Wien)
wispasaules israhdischanā 1873. gadā ar tahn scheit blalam redsamahm gohda sibmekh
puschlotas luwa; ta ariðan teel wehl pahrohti ahmurini un laktas preesch islapchu ta-
pinashanas, grabwju fakipeles, sirgu- un gohiwu-lehdes, dselu-pinelli un dands zitadas lee-

Rezensuren abgeschickt. Wien, 10. Juni 1877.

Driežis un dabūjams pēc bīšu- un orahmata-driekšņa Ģenā Blates-Riņā, pēc Bebiera hainzā.

No polizejas atvejās.

Par atgainaſchanohs.

P. van Dyk kungs ar „Mahjas weefi“ un „Baltij. wehſt.“ lizis iſplatiht diwus no Frischmann un Preediht f. f. parafſitus peelikumus, kas preefſch wina maſchinehm reklami (uſſlaweſchanu) zeldami, pahr muhſu firmas maſchinehm neſlawu dohmas zel (verdächtigen) un tahs par ſlikahm noleſt.

Ba ſchahdu ſchihdu zelu ſtaigaht mums negribejahs, lai gan mehs eefpehtum zuur tikai uſ leetu paſchu ſhmedamohs ſpreedumu ari ko ſihdiqiu iſdariht; mums peeteek, tai jaw pret P. van Dyk kungu eefneegtaſ kriminal-ſuhdsibai peelift ſchahdu jaw gatawu materiali un finams faulkim ari Frischmann un Preediht kungs pee peenahkamahs teefas pee atbildeschanas.

Bet mehs nedrihftam ſcho nodohmatu publikas ſpreefchanas apnusſinaſchanu ne-eeweħrotu atſtaht, jo ſchihis brangas neſlawu-dohmu-zelfchanas (Verdächtigungs) leetas iſſchirkſhana zuur teefahm pagehr, fa prohtams, laika, tamdeht mehs ſchahdu „Baltijas Semkopī“ nodrukatus rafſus, ar redakzijas laipnu atlaufchanu, zuur ſcho peelikumu laudis laiſham, un luhsam zeenigu publiku, lai ſchihis leezibas pateefibai par ap-leezinſchanu eeweħrotu.

Bef tam wehl ſchihis baſilgas riħloſchanahs (Manövre) jaw peerahda, ka no muhſu maſchine muelaka labuma bihſtahs, jo taþehz zitadi tad puhletohs pahr winahm neſlawas-dohmas zelt? un mehs taþehz norahdam uſ to taifnako zelu: lai fatres pats apſkatahs un pahrleezinajahs no peefohlitahs prezis, mums wiſumisak naw waijadsigs, muhſu prezis uſſlawejohjt pahr ziteem liſteranteem neſlawas-dohmas zelt, bet waram zuur prezis paſchu winas labunu peerahdiht.

Rigā, t. 10. Juni 1877.

Ziegler un beedr.

„Baltijas Semkopī“ ir ſchahdi rafſti nodrukati:

I. Nr. 19 no 11. Mai 1877.

Saweeem laſitajeem par ſinn.

Kahds J. Preeditis iſ Ituhjenes un kahds J. Frischmannis iſ Jaun-Platones, — mums pawiſam ſweſchi zilweki — ar „Baltijas wehſtneſcha“ redakzijas paſihdsibu ir diwi dru-kuſus ſludinajumus iſplatiuſchi, kuros ſtarb zitahm ſeetahm ari muhſu gods un laba flawa tahdā wiħse aixnenti, fa kriminal-ſtrahpes-likumu artikels 1039 un 1040 minets.

Muhſu ſtahwollis, ko mehs fadſihwē eenemam, un muhſu pahrleezinſchanahs mums leeds, uſ teem mineteem rakſteem ari tikai ko atbildet. Tadeht mehs ſaweeem zeen. laſitajeem daram ſinam, fa mehs ſawa aiskahrta goda aldarifchanas deht tos liħdekkus iſletoſim, ko likumi nosala un kas tahdā gadijum ari gruntigakt valiħds. „Baltijas Semkopī“ redakzija.

II. Nr. 23 no 8. Juni 1877.

Ari kahds wahrdi par lokomobilehm un fu-ka-mahm maſchinehm.

Schahdi rafſti par maſchinehm mums peefuhtiti, lai tos ſawā lapā uſnemam.

Miħlais redaktora kungs! Luhgtu, kad Juhs ſcho manu rafſtu ſawā lapā uſnemu. — Efmu laſtis „Baltij. wehſt.“ peelikumā J. Frischmana f. rafſtu par lokomobilehm un fu-ka-mahm maſchinehm, bet newaru taħdu nepareisu neewaſchanu paneſt, ar taħdu Ziegler kunga maſchines tik breenigi teek fmahdetas.

Ramehr ween Baltijā lokomobiles un kumas maſchines ir eewestas, efmu ar ſcho maſchine fastelleſchanu, iſlahpiſchanu un apghaduſchanu darbojees; dasħs laſitajs mani paſiħt, jo mana amata weeta (Werftätte) jau kahdus 18 gadus paſtahw. Jau efmu ſirms tapis ar maſchinehm darbodamees, un ari tagad manā pahrrauduſchanu waſtrak ne kā 50 maſchines, no wi-fadeeni ſlaweneem fabrikanteem: fa no Garreta un dehla, Marſchalla, Alaiton, Ramſomes un Sims, Ruston Brok托or un no dauds ziteem. Taþehz ari waru taħdu wahrdi pahr maſchinehm ſpreest.

Ka fatra jaunai ſeetaj ir ſawi draugi un eenaidnekk, ta ari tas bija ar van Dyk f. maſchinehm, kuras kahdus ga-đus atpalak weetahm par gluschi nederigahm Tureja un dasħas pawifam nebruhkeja. Tas notika zuur to, fa ar taħm ne-prata apeetees un ſtrahdaht; pehdigi taħs tatħu fataiſija un ar taħm kif wehl ſcho baltu deenu, uſſlawedanii, fa labaku maſchine nemas newaijagoht. Bet toreis ne-atradahs taħds Frischmann f., kas, fa tagad, zuur rakſteem van Dyk f. pret Zieglera kungu iſtaurie, lai gan ari toreis leela konkurenze bija pret Garreta maſchinehm.

Eg ſhe waru to leezibu iſdot, fa Ziegler f. Ruston Brok托or maſchines nau fmahdejamas, bet ir loti derigas, es taħs at-rodu taħs derigakħs par wiſahm. Ar wiħahm war iſkult labibu, kahda ween atgadahs, waj ſauſa jeb miħksta, jo ſchi jauna kumma maſchine ir tik fmalki kombineereta (iſgħidrota), fa labiba iſ maſchines iſnahk it tihra no pelawahm. To bok ġeb aktu lauseju, ko Frischmann f. tik nederigu tura, waram eefklatit par it qidru eerikti, jo ſchis bokis ir ar ſpahrneem eeriklets, kas ir iſpleħſhami un ſawekkami, un taħdā wiħse it weegli iſdarams, fa ta pat ſauſa fa miħksta labiba uſ ſorteeredama zillidera top uſwesta. Ar ſeetus pee ſchihis maſchines preefſch katra ſlabibas sortes war ar zileem pahrmainit un fliehpaki jeb ſtahwali paſtellet; ta pat ſweħju war reguleeret, fa ween patiħl. Iħsi fakt, ſchi maſchine ir taħda, pee kuras nela netruħħi. — Geſakumā man kulfħana ar to til laħga negħiha, kamehr maſchine pate iſmahi, kas darams.

Ar wairak iſkulschanu ir daschadi. Leelakai maschinei wajaga dauds zilweku, un kad wiſi nau apraduſchi weenadi uſſichtig strahdaht, tad pee kulschanas nahk kawekli preekschā un maschine eet brihwā. — Masakai maschinei turpretim wajaga masak strahdneku un kad tee gruntigi strahda, tad war leelai gandrīhs pretotees, ſinoms tāt mehrā, zil leela ſtarriba ſtarp leelo un maſchini (im Verhältniſſe). It ihpachhi derigas ir taſs maſas R. Proktora maſchines, kas weegli no weenā weetās uſ ohtru wadajamas, ari tur, kur leeli laufi un labibas kopā ſawechana gruhti iſdarama, war katra tihruma ap-gabalā ſchkuhnuſ eerkecht, ar maſchinehm preebraukt un labibu iſkult. Tā par peemehru pee mums Widzemē Seemera muſchā ir plafchi laufi, tapehz labiba teek trijās weetās kulta un ari trijās weetās wehrſchi un ziti lohpi baroti. Zaur to top ari tihruma apſuhdoſchana paueglinata. Bes tam wehl nelaimes brihdī, kad kahdreib labiba weenā weetā ar uguni aiseet, tad otrā weetā wehl paleek atſpaids. Seemera muſchā strahda ar wairak lokomobilem.

No Rīhgas maſchini paſhdeveju fungem gan laikam ne-weens nebuhs labibas kulschanu mahzijees, un ari Mathera f. dohmaju, nebuhs ſcho leetu ſtudeerejīs. Wareja it lehti notiſt, ka Rutkowsky f. maſchine kahrtigi netapa fastahdita un tapehz pee pirmas kulschanas daschi kawekli nahza preekschā, bet par to Frischmana f. nebuht nebijā teefibas. Rutkowsky f. maſchine nonizinat un Zieglera un Mathera fungus iſſmeet.*). Frischmana fungus gan laikam ir tik ar van Dyka f. maſchinehm eepafinees, tapehz ka wiſch taſs ween ſawā rafkā ſlave. Beidſot wehl peemiu, ka van Dyk f. plaujamas maſchines (Champion) ir derigas, un ka ar taſh war pilnā meerā buht tur, kur tik zeeta ſeme, zeetas plawas un ſipri ſrigi. Agrak es domaju, ka labakas maſchines paſauſē newar buht, tomehr atradahs wehl labakas, ar kuxahm war it weegli ari par mihſtakem tihrumem un plawahm ar neſpehzigakeem fir-geem tikpat labi, ja, pat wehl labaki plaut. Schi ir Buckeyē's maſchine, kas pee Zieglera f. dabujama. Mehs daschās weetās jau nolikahn Champion maſchines pee malas un wiſu weetā eſam ſahkuſchi leetat Buckeyē's maſchinei.

Jo wairak maſchini paſhdeveju, jo lehtaka un labaka ir maſchini eegahdachana mums lauzineekeem. Gandrīhs wiſas taſs maſchines, ko mehs paſhstam, ir bruhkejamas, wajaga tikai ar maſchini ihpachibahm eepafihtees. Tapehz ir it teizami,

*). Minets rafſis ir gan wairak ne ka iſſmeſchana un tadeht ſuhdiba prei wiſa rafſitaju, drukatajeem un iſplatatajeem nau wiſ uſ iſſmeſchana, bet uſ goda aifſahrſchana un niuas ſlawas zelchana eſneegts.

„Balt. Semk.“ redačija.

fa zeen. „Balt. Semk.“ redačija nodomajusi par maſchinehm ihpachhi rokas grahmatiku iſdot.

10. Mai 1877. **Kahrlis Klawan,**

maſchinu taſitajs Iſenē, Aluſnes draudē.

At ſaukſchana hē.

Ihpachhos peelikumos pee „Balt. wehſt.“ un „Mahj. weesa“ Jaun-Platones Meeschel ſaimneeks F. Frischmann f. ir ſtarp zitahm leetahm ari manu wahrdū un manu no Ziegler funga pirkto fulamo maſchine minejis. Taſnibas deht es turu par ſawu peenahkumu, ſchini leetā ſchahdu iſſkaidroſchana dot.

Ir teſa, ka Ziegler un Mather f. f. iſ Dobeleſ ſemk. beedribu braukdani pee manim peetureja tanī deenā, kad mi-neta maſchine tika uſſtelleta, bet nau wiſ teſa, kas minet rafſta par Ziegler un Mather f. f. un par manim rafſtah. Minetos diwi fungus aifſtahweht es neturu par ſawu peenahkumu — laikam wiſi paſchi fewi aifſtahwehs, bet gan man ja-iſſala ar ſkaidreem wahrdeem un pehz pilnas pateſbas, ka es Mather f. ne-eſmu wiſ uſaizinajis, ſcho waj to rafſtit, ka Frischmann f. ſaka.

Beidſot man wehl japeeniu, ka ta no Ziegler f. pirkta fulama maſchine, pehz tam kad to kahrtigi uſſelleja, pat no pirma eefahluma lihds ſchim brihſham ir iſrahdiuſehs par pilnigi labi un derigu un ka nau wiſ teſa, ka ta graudus ar peluhm ſaiſhot kopā.

Ch. Rutkowsky,

Bola muſchias rentne efs.

Rutkowsky f. kaiminfch buhdamis, ari es ar wiſa maſchine ſawu labibu fuſlu un waru aplezinaht, ka labakas maſchines newaru wehleeteſ un ka ta labibu uſ to labakas ſkul, noboře un iſſorteere.

G. Wenden,

Wehtraſ-m. Behju ſaimneeks.

Par Sanderfona f. maſchine, no fuſas Frischmann f. ſaka, ka ta Leel-Wirzawas Wanagōs 3 nedelas ſtahwejuſi ſaluhiſu, uſ ſataiſiſchana gaividama, mums preejuhtas ſchahdas ſinās: „Sanderfona f. man iſſazija, ka wiſa maſchine Wanagōs pa-wiſam tik 5 deenās bijuſi. Pa ſcho laiku iſkulta diwi ſaimneku labiba. Maſchine nau bijuſi ſaluhiſu, bet kuhleja lehgeri bijuſchi iſdiluſchi un tue ſlikti jauni, bes kahda ihpachha meiftara peepalihdibas. Zaur wiſa, Sanderfona funga, un Krone-Wirzawas Gindul-Gulenberga f. Ruston Proktora maſchinehm iſgahjuſchias zaur neufmanibū dſehs dafſchias zauri ſalaustas, bes ka maſchines maitatas. Frischmania f. maſchinei turpretim iſgahjuſchi weenreis kamsoli, otrreis dafſchias zauri un kuhlejs abas reiſes ſalausts.“

Krona-Wirzavā, 28. Mai 1877.

B. . . .

Celta faps.

(Sfatees Nr. 22.)

Gulta tila eelfch fruhmeem esera malā nobahsta un lehnam
gahja Hernandezs Peruaneescheem gar uhdens malu pakat. Behz
mas minutehm wini nonahza pee weenä pawisam ehrmotas
ar beesem fruhmeem no-augusjhas flints. Sche wint astah-
jahs. Weens Peruaneets fabka tagad ar wifu spehku trumeti
puhst, luxu wiensch lihds schim pee fahneem bij nefajis. Mihligi
astlaneja tuhilstofchahrtiga atbalsf salnös un eelesjäs. —
Tad bija wifs atkal fluju.

Wehz sahda brihscha wareja tahdu pat balsi dsirdeht, bet
lohti lehni. Islikahs, ka wiaa no kints ahrā nahktu. Drihs
ween fadsirdeja alminu krischanu un is weena kints plihjuma
ishahza sahds wezz Peruancets ahrā.

Hernandez gribaja winam preti eet, bet weens no wina wedeseem tureja wiku atpakaf.

Tas wezais Peruaneets runoja rahdus nefaprohtamus wahr-
dus ar teem ziteem, kuri Hernandezam rahdija, lai schis eijoht
tam wezejam vaka, ut drisi vebz tam vaichi nosuda. —

Hernandezs darija ka wiham bij pawehlehts un drihs ween abi eegahja eekfch klints plihfumeem. — Schini azumirkli wareja redseht ohtra esera puse tel peejamà weetà diwus zilwekus, luxi weens ohtram preezigi rohku fneedsa un lehni weens ar ohtru runaja. Schee abi nebij zits ne weens, ka muhsu jaw sen pasihstamee Spaneeschi Nu-
wees un Pal-

"Eg vohmaju, sa mehs tagad deesaan sinam!" Virmats Fazija.

"Tew taifniba," Wela atbildeja; "es iwanu fewi silt nofaut, ja tanī flinti Peruaneeschu selta pagrabi naw."

Rahdus simts johlus no esera malas bij wini fawus fir-
guš pee kohka preefchjuschhi, kareem wini tagad mugurā kahpa
im lebēchus us Rakkamalkas puši qisahja. —

Vai laſtais labak ſinatu, kā tee abi Spaneefchi pee ta noflehpum pilna eſara bij tituſchi, gribu es muhſu ſiahtā drufku atpakaſ eet. —

Das Peruaneets, kuru Hernandezs pee fanles Deewa bas-nizas durwim Akksamaskas pilsehtâ sagaidija, nebij wis wi-lees, kad wijsch teiza, ka wini teekoh no balsteen apwakleti. Kâ jaw lafitajam sinams, Don Bizarro farumajahs, kad wijsch pee Atahualpas zeetumâ bij bijis, flepeni ar Numezu un Belu, kureem wijsch to pawehli dewa, Hernandezam wifur pakat eet. Abi bij redsejuschi, ka Hernandezs ar to Peruaneeti is basnizas bij iigahjuschi un bij winam pakat gahjuschi lihds tai weetai, kur tee tschetri Peruaneefchi winu fanehma. Hernandezza wabitais bij tsche newitohk ta esera wahrdi isteizis, kufsch Nunezam it pafihstamis bij, jo daudstreis bij wijsch scho eseru us-jaltsi jahdams usaahjis.

Kad tee tschetri Peruaneeschi bij Hernandez us saweem ple-
zeem usnehmuschi un prohjam aissgahjuschi, greesahs pirmais
Peruaneets us Kalfamalku atpakat. — Bet til lo winisch bij
sahdu sohli gahjis, kad Nuneza sohbins zaur wina sirdi skrehja
un winisch ne wahrdn ne runadams pee semes krita. „Cas newar
numis waers neko skahdct!“ Nunezs bij tezis, to nogalinate
Peruaneeti kruhmös eesweesdams.

Lad abi Spaneeschi bija us to, wineem jaw pañihstamu eseru
gahjuschi, kur wini to redseja, kas jaw lasitajam sunams. —

Tas wegais Veruaneets gahja Hernandezam pa preefschu, kaf abi klints plihsumā bij nosuduſchi. Bij breetmigs zetſch, kas wineem bij ja-eet pa kalmu plihſumeem, gaangeem un alahm.

Pehdigi wini peenahza pee fchauras stahwas flints feenas, pree kuras Peruaneets trihs reis ar wenu akmuni pefita. Tis fo wijsch bij pefitis, kad flints feena, jeb ta Hernandez ta gad redseja, leelas nolaischamas durvis semê eegrima un tum-
fcha ala wina azim parahdijahs. Breefmiga swehru ruhfchan
atflanneja tumfchi is fchihs ola.

"Gaidi te weenu azumirlli," Peruaneets fazija us Hernan-dezu. "Man ir ja-eet manus waktneekus opmeerintaht."

Tad wîsch pasuda tanî tumshâ alâ un tikai pehâ pêzî
minutehm wîsch nahâ atpakat.

„Nahz man tagad lihds!“ wiñsch teiga, Hernandezu pee roh-
kas nemdams. —

Rahdus diwidefmit fohtus bij wixi jaw gahjufchi, sad Hernandez fabihjees atpakal atlehza. Tsjetri breetmigi Amerikas vanteri lehra wingti presi breetmigi lausdam.

"Nebaidées neka!" Veruaneeits teiza. "Tee swehri ir pе-
feeti, wini tew neko nedarihs." Pehdigi palika ta ala lec-
laka; jaw wareja manih, ka deenas gaifma wini eefchâ spih-
deja. Wehl kahdi simts fohti un muhju gahjeji atradahs kahdâ
no stahwahm angstahm klints seenahm aprinkotâ weetâ. Augstu
pahr jawahm galwahm wiari eeraudsija slaidru silu debeñ.
Wirs tahm durwim, va kurahni abi no alas bij cenahkutchi.
atradahs moronâs striksas olaestas, no leela afminu iilirkaa u-

atrabahs warenos lietres eerfeels, no leela almini uijcias no-
laischamas durwits. Kad fcho almini semé nolaisch, kad naiv
wairs eefpehjams no fchihs weetas ahra tikt. Schihm nola-
schamahm durwim preti bij tahda pati flinta feena, là ta, pee-
kuras Peruaneets bij trihs reis peeklapejis. — Uti fchë pee-
klapeja winfch tapat un kad feena bij semé nogrimusi, erau-
dsjia Hernandezs par leebleem brihnumeem lahdas trepes, us fu-
rahm winfch ar Peruaneeti uslahpa. Schihs trepes bij lohti
augstas un labs laiks pagahja, kamehr wini augfchä tika.
Das, fo Hernandezs tagad redseja, bij til pahrsteigdams, la winfch
us weetas stahwoht valika. — Preelich wina azim isplahtijs
jauks ar wifadahm pułehm peesta hdihts dahrss, kufch no trihs
pułehm no stahwahm flintim bij eeflehgts, kamehr zeturta pułe-
vala bij. No fchejeenes wareja wifu eeletej pahrredseht. It
ka ne-ismechrojamä besdibenä islikahs tas esers, pee kura Hernan-
dezä no teem tchéteri Peruaneescheem bij peenests tizis. —

Kameht Hernandezs dabas jaukumus apbrihnoja, bij wezais
Peruaneets kahdā alā eegahjis, kura tai klini atradahs. —
Tagad wīsfch isnahza ahrā, flaistu meitu pee rohlas wesdams
un no dauds Peruaneescheem pawadihks. — Lehneem fooleem
wīsfch tuwojahs ar to meitu muhsu Spaneetim, kurfch no
leeleem brihnumeem ne wahrdū newareja isrunah. —

„Ruska Maija,” Peruaneets fazi ja tõd us to meitu pagree-
sees. „Ehis! Emechineneks näk põtavates debria!”

Hernandez paklaniyahs disti, jo winsch sinaja tagad, ta
wina bij Atahualpa meita, jo tikai lehnina meitai bij atlants
tas wahrds Nusia, tas ir prinzepe.

„Tu nahz no mana tehwa?“ wina präfija preezigā balši.
„Ak, faki man, ko winsch tew ir pauehlejs?“

Hernandez ne-atbildeja neko, betdewa winai to kwipo, kuru
wirsch no Atahuasca bij dabujis.

No preeka trihzedamahm rohkahm Rusta Maija sanehma

to mesglos fafeetu fchnohri un jaw pehz mas azumirkteem wina eefanzahs preezigi:

„Mans tehws tiks tad atkal walā! Leels ir Bahakamaks, muhsu kungs.“ —

Tad greesahs wina us wezo Peruaneeti un fazija:

„Tuhangi, gahda tu tagad, ka tas seltis teek fakraults un muhsu weefis winau Bizarram war nowest. Es dohfschu winam eh-deenu un dsehreenu, lai winsch feni atspirdsinajahs.“

Nusta Maija dewa tagad sawahm lasponehm daschadas pa-wehles un luhds ta Hernandezi, kusch neweemu aži nebij no-tahs flaitahs jaunelis nogreesis, wina pakat eet.

Apaksch leela mandelu kohka bij benki preeksch atpahfcha-nahs istaifiti. Sché nu nofahdahs jauna Peruaneete muhsu Spaneetim blakam. — Daschadi augli tika atnosti un tamehr Hernandezi tohs ehda, tamehr flaita meita runaja preezigi ar wina. Wina bij til gudra, flaita un beswainiga, ka muhsu jaunais Spaneetis dohmajas, ka wina kahda Spaneete un ne-wis Peruaneete. —

Hernandezam bij tai flaitoi lehnina meitai jaftahsta no sawas tehwu-semes un no saweem peedshwojumeem. — Nusta Maija prata wina til mihligi luhgt, ka winsch labprahrt wisu stahstija. Kad winsch no saweem jalksgruhtumeem un kara darbeem stahstija, tad wina flauisjahs it usmanigi, mihligi Hernandez ažis flatidamahs; wina iſlikahs, ka Hernandez tas duhfhigakais un gudrakais wihrs, kahdu wina luhds schim bija redsejus. Tas leelakais preeks bij wina, ka Hernandez nebij til aſins- un naudas-kahrigs, ka Peruaneefchi wina bij teikufchi. —

„Es sinaju gan,“ wina iſfanjahs preezigi, „ka tee balte wihri til flifti newar buht, ka man ir teikts. Bet tu eſi no wineem tas labakais un gohdigakais, jo zitadi nebuhtu mans tehws tew til dauds uſtizejis.“ Hernandezam nebij nemas pa-prahtam, ka tagad wezais Peruaneets peenahza un wina fayza to fakranto seltu apfaktiht. Abi gahja tagad pa tahn tre-pehm, pa kurchm wina bij augſchā nahkuſchi, kahdus pakah-peemis ſemē un eegreesahs tad weenā gangi, zaur kuen wini leela no dabas taifitā un no wiſahm puſehm ar ſlahwahm kintim aprinkotā weeta eetika.

Hernandez negribeja ſawahm ažim tigeht, kad winsch to ſeltu redſea, kā ſchē atradahs. Tas wezais Peruaneets rāhdija uſtcheterem leeleem ſelta blaheem, kurus winsch bij ſalikt ſi-zis un prafija, waj gan buhſchoht deesgan ſelta, to iſtabu veepildiht.

„Es dohmaju, ka ari ar trihs blaheem ween deesgan buhs,“ Hernandez atbildeja.

„Nem wiſus tſchetrus,“ Peruaneets teiza, „lai ſelta-kahri-gais Pizarro nekad neſka, ka wiſch ir kis pækrahpt!“

„Tu redſi, kā ſe wehl ſelta ir, un tadehl ſtas neko ne-iſ-taiſhs, kad mehs wiſus tſchetrus nemam.“

Hernandez bij ar meern un abi iſgahja atkal iſ tahn alaſ. Pee alas wahreem nonahkuſchi. Tuhangis weda muhsu Spaneeti luhds kintis malai. No ſchejeenes wareja wiſu to weetu pahredſeht, no kuras wini pa trepehm bij augſchā uſkahpuſchi.

Hernandez eeraudſija tagad reſnu ſtriki, kusch pee kintis ſeenas bija pækſiprinahs un pee kura leelas nolaiſchamas al-mina durwiſ bij pækſeetas, beſta, ka wina ſee pækſhas kintis guleja.

„Waj tahn durwiſ teek pa nafti ſemē laiftas?“ winsch prafija.

„Ne!“ ſchis atbildeja. —

„Un kapehj ne?“ brihnodamees Hernandez prafija. „Vej manahm dohmahm buhtu tas tas labakais bijis.“

„Aſ tahn durwiſ ir brefmiga nahwe!“ Peruaneets atbildeja. „Nahwe?“ Hernandez prafija iſbibjees.

„Ja, nahwe!“ Tuhangi atbildeja. „Bet nepraf man waicat!“ Hernandez bij deesgan brihnumus jaw redſejis un tadehl bij wina ar ſho atbildi meerā ſapaleek. — Abi gahja us dahſu atpakaſ.

Tuhangis pauehleja tagad waicat Peruaneefcheem to ſeltu luhds eſera malai nowest, lai waretu wina ſhtrā rihtā us Kalfamaku Bizarram nowest. — Tikai wehlu wakarā tika wina ar ſho darbu gatani, til dauds bij tur ta ſelta.

Šhtrā rihtā ſlahweja jaw kahdi diwi ſimts Peruaneefchi eſera malai un gaidijsa us Hernandezi, kusch nemas no flaitahs Maijas newareja ſchirkies.

Ari wina bij ſirdi kustinata un ar aſaru pilnahm ažim ſneedſa winam rohku us atwadiſhanoħs.

„Man leekahs,“ wina fazija, „ka es tevi ne muhscham wain nereditſchu. — Kad tawn laudis muhsu ſemi uſwarehs, tad ir minns jabehg. Bet ja mehs wina ſuahs pahrfpehj, tad braukt tu par leelo uħdeni us ſawu tehwu-ſemi atpakaſ. Ah! Muhscham, muhscham efam mehs ſchirkie — — — —

Korfas aſaras noſlahpeja wina balsi. — Hernandez bij ſirdi ſtipri kustinahs; winsch newareja pati ſapraſt, kaſ eekſh wina notika. Drebedamā balsi winsch fazija:

„Dihwo weſela, Nusta Maija! Dihwo weſela! Es tevi muhscham ne-aismirſiſchu!“

Tad winsch nobutſchoja paſemigi Maijas rohku un ka ſap-rodamis gahja tad wezam Tuhangi pakat pa trepehm ſemē.

Bee eſera nonahkuſchi wina eeraudſija leelu pulku Peruaneefchus, kuri maſas ar ſeltu peelahdetas laiwinas fehdeja un iſ Hernandezi gaidijs. — Brihnodamees winsch prafija: „Ka tee laudis ir til ahtri te tiukſchi? Un kur ir tahn laiwinas na-kusħas, ko es tagad redſu? Preeksch mas ažu miſkeem nebij wehl no wiſu ta nekas!“

„Schinis kainas un eelejaz,“ Tuhangi atbildeja, „ir no-ſlehpumi, kurus neweens bailettis ne-iſbibinahs. Weens wahed no manis — un wiſi, ko tu redſi, ir poſudis. —

Tuhangis ſneedſa tagad muhsu Spaneetim rohku, fazidamis. „Lai ſaule tevi paſarga. Man naħk ta preekschā, it fa tev dauds gruhtumi buhtu jaſeeſch — bet nebiſtees neka! Sa-les deewa ſpehls paſargahs to balto, kuxam ir tihra ſirds!“

Hernandez kahpa tagad laiwinā un drihs ween winsch bija eſera ſhtrā malai. — Te uchma Peruaneefchi to ſeltu uſ ſe-weem ſtipreem plezeem un prohjam gahja wiſi us Kalfamaku. —

Šhtrā deenas wakarā nonahza wina Pizarros lehgeri. —

Pizarros bij lohti preezigs, kad winsch to ſeltu eeraudſija kuru Hernandez bij atwediſ.

„Es newaru ſapraſt, kur wini to ſeltu ir dabujuſchi.“ winsch fanza reiſu reiſahm, „ar to bagatibu waru es Spanija we-feli pilſehtu no piekt!“

Ari ſiti Spaneefchi bij no brihnumeem pahremeti. „Teen farlaneem paganeem ir iħpaſħas ſelta bedres, jeb wini ir to bagatibu kā aktinus uſ eeliu dabujuſchi,“ teiza ſits zitam, „kur gan zitut waretu wini taħdu daudſumu dabuht?“

Hernandez, kusch ſchini azumirkli par to ſitu bagatibu dohmajas, kā ſe wehl tur paſika, ſahfa pee ſewim ſmeetees.

Ko gan wixi fazit, wiñsch dohmaja, kad wixi to selta bedri redsetu!

Pizarros pamanija wixa fmeeschanohs un dohmaja tuhlit, ka Peruaneescheem wehl wairak selta ir.

„Hernandez!“ wiñsch fazija, „par ko juhs nupat dohmajat?“
„Ta naw juhſu dala!“ Hernandez atbildeja.

„Es gribu jums juhſu dohmas pateikt,“ Pizarros runaja tahtak. „Juhs dohmajat, tee lohpi brihnahs par to masumu selta, lai gan es simtreis wairak efmu redsejis. — Nu! waj naw ta?“

„Es pats efmu kungs par sawahm dohmahm!“ Hernandez atbildeja meerigi, „un nu leekat mani meerā.“

Pizarros, kusch nemas nebij tahdu atbildi fagaidijis, paſika tagad lohti duſmigs.

„Tu gribi mani mahzih!“ wiñsch brchza breefmigā balsi. „Es efmu tawis pauehlejais un tew buhs man paklaufht! Es tew pauehlu, man wiñu teift, ko tu eſi redsejis!“

„Juhs newarat man peefpeest fwehrestibū pahrkahpt,“ Hernandez atbildeja meerigi. „Es efmu Atahualsam apfoblijis, neweenam nelo ne teift, un fawu apfoblijchanu gribu es peepildiht!“

„Es par to gahdaschu, ka tem tawa apfoblijchana naw ja-peevilda!“ Pizarro teiza fneedamees. — Schohs wahrdus fazjis wiñsch fauza Nunez un Wela yn dewa wineem flevenu pauehli. Abi besdeewigee paſmehjahs un eegahja Tumbeza pilis.

„Bagaideet weenu azu mirkli,“ Pizarros fazija us Hernandez, „juhs tuhlit redsefeet, ka juhs fawu apfoblijchanu warat lauft.“

Kad tikai wiñsch kahdu besdeewigu stiki naw isdarijiss, Hernandez dohmaja pee fewim — bet tas, tas tagad notika, nebuhtu winam ne muhſham prahṭa nahzis.

„If Tumbeza pils isnahza Nunezs un Wela, faiſito Atahualsu widu weſdam. —

„No Deewa puſes!“ Hernandez eſauzahs, „ko juhs ar to nabagu zeetumneeku gribat dariht?“

Pizarros ne-atbildeja noko, bet rahdiya ar rohku us augſchu. — Nunez un Wela lika Atahualsam striki ap kallu un pehz pahri minutuhm wiñsch bija dſihwoht beidſis.

Gefahkumā Hernandez ne wahreda newareja par sawahm luhpahm pahri dabuht, tik leelas duſmas bija wiñu aſgrahbuschais.

„Besdeewigais!“ wiñsch usfauza, Pizzarram wiñu ſkreedamis. „Ta tu turi fawu apfoblijchanu? Naw wehrt, ka tewi wehl par Spaneeti fauz!“

Pizarros paſika farlans no duſmahm. —

„Suns!“ wiñsch kleedsa breefmigā balsi, „tu gribi mani mahzih!“

„Aci tam miruſham gribu fawu wahrdu tureht!“ Hernandez fazija fahpig. „Tu besdeewigais nedabuſti no manim nelo ſmaht!“

Ka kahds plehſigs swehrs Pizarros ſtrehja wiñam wiñu, bet ſlipis gruhdeens no Hernandez — un gar ſemi gahſees guleja Pizarros brehſdams: „Grahbat wiñu zeet, — wiñam jamieſt!“ Aplahrt ſtahwedamee ſaldati un kara-wihri uſkita Hernandezam un drihs ween wiñsch guleja ſaiſithis pee ſemes.

„Wedad wiñu prohjam!“ Pizarros brehza. „Nichtu, ka mehr faule wehl naw uſgahjuſe, wiñu meefahm waijaga pec kartawahm buht! — Prohjam ar wiñu!“

Saldati aifweda ſaiſito un eemeta wiñu kahdā par zee-kuum ſtaſitā weetā. — Leels gangis aifweda us ſcho zee-

tumu, kur neweens gaifmas ſarts ne-eefpihdeja. Drihs ſal-dati bij par waktneekem preefch ganga durwim noſahditi. —

Hernandez ar drohſchu ſirdi fawu likeni fagaidija. Simtu reis warbuht wiñsch bija jaw nahewei azis ſkatijees un tadehl wiñam nebijah nekahdas bailes no miſchanas. Wiñsch noli-hahs us zeetuma grihdu un bija drihs eemidſis.

Wareja buht puſnaks, kad wiñsch zaur zilweku balsim tila mohdinahs. Wiñsch dſirdeja abus waktneekus preefch ganga durwim ar Peruaneescheem runajam. —

„Nu, kad juhs tam zeetumneekam to wiñnu newarat doht,“ Peruaneets fazija, „kad dſereet wiñu paſchi. Dſereet wiñu us Hernandez lablahſchanu, jo wiñsch bij fwehtajam ſakam labs fulainis.“

„Ko dohma Franzisko,“ waktneeks praſija fawam beedram, „man leekahs, ka wiñu padohms buhtu labs?“

„Es tapat dohmaju, Pedro,“ ohtro atbildeja. „Hernandezam newaijag wairs nekahda aukſta dſchreena, jo zitadi buhtu wiñam gruhta miſchana un to newaru redſeht, ka wiñam ja-mohzahs. Dohdeet ſchurp mums to wiñnu?“

Katris ſaldats dabuja leelu pudeli ar wiñnu. Drihs ween bij pudefes iſtukſhotas un pehz kahdas puſtundas abi wakt-neeki guleja krahkdam pree ſemes.

Tagad Peruaneefchi gahja gangi, nehma Hernandezu us fawem plezeem un iſnefa wiñu no zeetuma ahrā, kur tſchetri Peruaneefchi ar to gultu, kurā wiñsch jaw reis bija tizis neſis, wiñu fagaidija.

„Nebihſtees noko!“ Peruaneets fazija wiñu tai gultā liſ-dams. „Tu eſi tagad ſwabads!“

Tumfha naſts bij wiſapkahrt, kad tſchetri Peruaneefchi to gultu us fawem plezeem nehma un kruhmu beſumōs noſuda.

Aukſahsim tagad Hernandezu un ſkatijees, kas ohtro deenē Pizarros lehgeri notika.

Jaw preefch faules lehſchanas wiñsch pauehleja Hernandezu us ſohda plazi west, — bet ka wiñsch iſtruſkahs, kad ſaldati, kas bija noſuhiti zeetumneeku atwest, ar tukſchahm rohſahm atpakat atnahza un ſtahtija, ka zeetums tukſchis un abi waktneeki wehl ſadefhruiſches gutoht. Pizarros duſmahm nebij gal. Wairak ka ſimts Peruaneefchi un abi waktneeki tika us wiñu pauehli nonahweti.

Tad wiñsch ſafauza fawus ſaldatus un pahrſpreeda, kahdā wiñſe buhtu eespehjams to aifbehguſcho atkal rohla dabuht.

„Hernandez ir no Peruaneescheem atſwabinahs,“ wiñsch fazija, „to war ſkaidri redſeht. Tagad tikai waijaga ſinahi dabuht, kur wiñsch ar teem farlaneem ſuneem ir aifbehdiſis.“

Nunez un Wela tagad peenahza.

„Peruaneefchi,“ pirmais fazija, „ir Hernandezu tur nowe-duſchi, no kureenes wiñsch to ſeltu dabuja. Es galwoju par to. — Kad nu mehs to eſeru ſinam, tad buhtu tas labakais, ka mehs tuhlit ſataſithos un tur no-eteu. Aſins ſunus waram libdi neint, jo tee palihdſetu mums Peruaneefchi mah-joklus drihsak uſeet. Us ſchahdu wiñſi dabutum tad neweent to paſduſcho, bet uſeetum ari Atahualſa ſelta bedres.“

„Nunezam ir taſniba!“ aifkaneja no wiñahm puſehm. „Ta-dehl — us eſeru, us eſeru!“

(Turpmak wehl.)

Grandt un seet.

Kà daschreif sahd sibas nahe gaismà.

Ka sagſchana ari ir weena no tahn welna mahlſlahm, tas
ir beeschi ween dſtſdams un redſams. Schi mahlſla ir dau-
dſeem ta azis apſtulbojuſi un wina garu nonahwejuſi, ka
nemas sagſchanas waits por grehku netur. Schi fehrga ir
daschä familijs ta eefakuvojuſehs, ka wina pahreet no weza-
keem us behrneem u. t. t. Noscheljоjams ir pawifam tahnſ
zilwels, kas ar ſcho welna mahlſlu ir abbürts.

Sche gribu lahdū wahrdū laftajeem pastahstift, fo pats eʃmu redsejjs.

Preefsch kahda laika atpakaat, gadijahs manpee sawanahburga pehz
wina lubgfschanas no-eet. Laipnigi usnemts un pazeenahs ar
brongu tehju un swiest ar maist, aprunajohs par daschadeem
gadijumeem dñshwē, tur ari daschas pamahzifchanas no daschu
wihrn dñshwes, ko mans nahburgs manim preefschā zehla, par
derigahm peenehmu. Par to es salu firsniigu pateizibū winam
un wina feewinai. Kä tahnös brishchös laiks ahtri pa-eet,
tä ari schoreis; pulkstens jaw bij us 10, fahku kaisitees mahjā
eet, bet mans nahburgs wehl mani wadija kahdu gabalu, Iai
wehl mehs ko weenstarpigī parunatohs. Ar Deciu teitkuschī,
gahjam katis sawā mahjā. Sowas mahjas plazi eegahjīs
fateeku kahdu tehwinu, kas warenu feena nastu nef us ple-
zeem. Es ussauzu: „Et, wihrs, tur tik wehlu ar tik leelu
nastu!? tas jaw thri kā puf wesuma isfkatahs!“ Wihrs abild:
„Ir gan branga nastu.“ Nu es pasihsiu, ka ir mana faimneeks
deenesfieela dehls, no deenesfa atlaists bitetneeks. Es daru fain-
neekam sinamu, ka es to un to wihrn esmu fatizis wehlu wa-
karā ar leelu resnu seena neflawu pee wina kambara pee-ei-
jam. Ohrā rihtā fahkabs ismeklefchanā. Mans faimneeks
neflawas feenu ne-apfihmeja par sawu; bet qhtes faimneeks
to isdriedis fahk atsift par sawu feenu un bij ari rikti, feens
us matu libdfinajahs. Nefchlawas steepejs gan no eefah-
kuma prohweja ar sawas mahfslas gudribas wahrdeem isleeg-
tees, bet kad faimneeks to leetu gribaja nodoh tefas ismekle-
fchanai, tad wairs neleedsahs, bet isfazija, ka sadis. — Meers
tika noslhgtz eefsch ta, ka nefchlawas ihpaschneeks (saglis) aif-
malsaja 2 rubli. —

Tā deemschehl wehl daschi rohnahs, kas feena-, malkas- u. t. pr.
sagſchanu natura par greku, dohmadami, fo Deew's dewis,
to waroht nemt; bet ta ir leela maldifchanahs: kas zita ih-
paschumu nem, tas ir sealis. K. Ds—s.

R. Ds—5.

Swehra Darbs.

Ka zilweks war palikt breesmigaks un neschehligaks par plehfigu svehru, to peerahda fchahds atgadisjums. Kahds ne wiſai pahtizis Franzūsis bija aisdweeſ us Seemelu-Ameriku. Kahdā pilſfehla ſtrahdajis un masu petau atradis wiſch de- wahs tahtaku us zelu. Kahjahn eijoht winam usbruhk lau- pitaji. Wiſch ſaka, ka eſoht nabaga zela-gahjejs, kam knapi paſri graſchu zela naudas preefch mailes gabalina. Zeetſtr- digee laupitaji atnem nabadfinam maſo naudas drufzini; bet ar to wehl svehreem nepeeteet: wini panem nelaimigo un pee- feen tam kahjas un rohkas pce dſelſszela fleedehm, lai no brauk- damas wagonu rindas tiltu ſabraftus. Tahdā breesmigā buhſchanā

winu atstahdami laupitaji aifgahja. Bija tukfcha weeta, fu
zilwesi mas staigaja, ta tad noschehlojamais falkdams un flahy-
dams fmaka, us fawu brefmigu nahwi gaiddidame. Wifus
spehkus fanemdams winsch, no nahwes brefmahn d'shits, rau-
dsija faites farausiht. Lihds wehlai naktei winsch puhlejabs
un winam isdewahs tilktahlu atswabinatees, fa tikai weena kahja
palika pee fledehm perfecto. Utnahk puñnachts. Winsch d'sid
lokomotives fwilpfchanu, wogonu rinda ffreedama tuwojaha.
Winsch fauz, winsch kleeds, het aif wagonu riibefchanas ne-
war wina faulkchanu dsirdeht. Wagonu rinda aifskreij ga-
ram un nesaimiggam ir kahja fabrogata!

Mihlo Dangas Janzi!

Tu tatschu sawu Latweeschu d'simumu neleeds un sharp Latweescheem weenumehr d'sihwo, tapehz ari Latweeschu dahu pa'shfi un wiau d'sihwi buhfi eewehrojis. Tahdā buhfchanā es nu lew scho wehstuli laishu, luhgdamz, Iai tu man fahdas finas laistu, fa Latweeschu jaunekki few lihgawinas luhkojabs un mihletees fahlahs. Man tahdas finas waijaga.

Redsi, ta leetair schi: es lasiju kahdā schejeenas Wahzu awise rakstu „Latweeschu wezi kahsu eeradumi,” un schini rakstu dabuju smaht, ka Latweeschu jaunekli few lighgawinas luhkojufchees. Puisis no-eet swehetu wakaru us krohgu, bet naw duh-schas danzi eefahkt; eemet par grafi brandawihna, duhjcha komeets, ishdanzina wifas meitas, lihds riktigo isluhkojees. Nu ix bruhkte rohkā un kahsas war rudeni tureht.

To islaſijusfham man aukſti drebuli pa fauleem pahrfrehja,
eedohmojotees, fa muhsu laifos frohḡi eet deenu no deenā
masumā un tad drihs neweens gohdigs jaunelis wairs newa-
rebs few lihgawinu ſranditees.

Rahdi neprafchas tatschu ir laudis, gribedami frohgus is
nihzinah: gohda- un slawas-stabi teem wihereem zelami, kas mun
frohgus buhwejujchi un brandawihna dserfchanu mahzijufchi, jo
Latwieschi sawa senatnē neqə nesina ja no frohgeem un brandawihna.*

Vasteidsees luhdsams, fa jel drits no tewis atbildi dabuju
Sweizini Dukt un Wihsaini.

Sweizini Dukti un Wihjsaini.

Lame

Lohmneef's.

Daschadas mihlestibas webstules.

Rahds jauneklis rafstija trihs mihlestibas wehstules weenā
reisā, no kurahm ta virma ar schahdeem wahrdeem eefahkhs:
„Gohdajama draudsene,” ta ohtra: Mihlejama Adele” un ta
trescha: „Sirds mihla libaawing!”

"Kapebz tahda starpiba?" waizaja wina draugs, vreeljch
luxq winch fawas wehtules nelad neflehpva. —

"To es tew tuhlin fajischi," winſch atbildeja; "tai pirmoi ir ts'hetri tuhlestochi, tai ohtrai feschi tuhlestochi un tai treſchai ir diwipadmit tuhlestochi rubulu. — "

St. B.

^{*)} Krohg's un brandawithns naer Latveefdu wahrdt, het is Wahzit waledas nemt.

Afbildnings redattehrs Ernst Blaes.